

**Jászszági Apponyi Albert Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2021.

Tartalom

I. ISKOLÁNKRÓL	4
II. AZ ISKOLA ALAPADATAI	7
III. NEVELÉSI PROGRAM	36
A mi iskolánk	36
1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata	36
2. FELTÉTELEK	39
2.1. Személyi feltételek	39
2.2 Tárgyi-dologi feltételek	39
2.3 Eredményeink.....	40
2.4. Tanulókra vonatkozó adatok	40
2.5. Intézményünk tanulóinak szociális környezete	40
2 6. Az iskola irányítása, szervezeti felépítése	40
2.7. Jövőképünket befolyásoló tényezők.....	41
3.1 Pedagógiai alapelveink, céljaink, feladataink, követelményeink.....	41
3.1.1. Küldetésnyilatkozatunk	41
3.1. 2. Pedagógiai alapelveink.....	41
3.2. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.	44
3.3. A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	46
3.4 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák.....	46
3.4.1 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	47
3.4.2 A közösségkialakítás feladatai	48
3.5 Nevelési és oktatási céljaink megvalósítását a tanórán kívüli tevékenységek segítik, melyek az alábbiak:	49
3.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenység..	51
4. Iskolai egészségnevelési program	51
4.1. Törvényességi háttér	51
4.2. Egészségfejlesztő iskola.....	52
4.3. Helyzetkép.....	52
4.3.1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:	53
4.3.2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai	53
6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	54
6.2. Az osztályfőnöki munka tervezése.....	56
6.3. Az osztályfőnöki órák témái	58
7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	64
7.1. A pedagógusok alapvető feladatai.....	64
7.2. A tanórai oktató-nevelő munka, tanulásirányítás	64
7.3. A tehetséges tanulók gondozása, és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása.....	65
7.15. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai	67
7.16. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése.....	68
8. Magasabb évfolyamra lépés feltételei	70

8.1. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	72
8.2. Iskolánkba jelentkező tanulók felvételének elvei.....	74
8.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	74
IV. H E L Y I T A N T E R V	76
1. A választott kerettantervek megnevezése	76
2. Az alkalmazandó tantervek tanévenkénti bontása.....	76
V. NEVELÉSI PROGRAM JÁSZÁGÓI TELEPHELY	81
VI. Alapfokú Művészeti Oktatás Pedagógiai Programja	90
1.1. Nevelésfilozófiánk:	90
1.2. Az iskolai nevelés és oktatás céljai	90
1.3. Bemeneti feltételek.....	90
1.4. Kimenetre utaló célok	91
1.5. Céljainkat akkor tekintjük elértnek:	92
1.6. Együttműködés a szülőkkel.....	92
1.7. Iskolánk helyi tanterve	92
1.8. Kötelező tanszerjegyzék:.....	93
1.8.1. Tánc tanszak	93
1.8.2. Képző és iparművészet.....	94
1.8.3. Színművészet.....	95
1.9. Tantárgyak, óraszámok	96
1.9.1. Képző- és Iparművészeti ág:	96
1.9.2. Színművészet-bábművészeti ág:	98
1.9.3. Táncművészeti ág:.....	98
1.10. Ellenőrzés – értékelés	99
1.11. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	104
1.12. Tehetség gondozás- Térítési- és tandíj fizetés.....	106
1.13. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek	106
1.14. Záró rendelkezések.....	107
VII. JÓVÁHAGYÁS	107

I. ISKOLÁNKRÓL

Földrajzi elhelyezkedés

A **Jászság** földrajzilag az Alföld Észak-nyugati részén fekszik. Közigazgatásilag Jász-Nagykun-Szolnok Megyéhez tartozik, mely az Észak-Alföldi Régió része. A közel 90 ezres lélekszámú kistérséget 18 település alkotja, melyből **7 település** érintett az iskola feladat ellátásában (Jászberény, Jászágó, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek és Pusztamonostor).

Történeti áttekintés

2009-ben 8 település (Jászdózsa, Jászágó, Pusztamonostor, Jászfákóhalma, Jánoshida, Alattyán, Jásztelek) vonatkozásában került előkészítésre egy új közoktatási intézmény létrehozása, melyet a Jászsági Többcélú Társulás **Jászsági Egységes Óvoda- Bölcsőde, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény** (rövid néven: Jászsági Közoktatási Intézmény) néven alapított meg. Az intézmény 2009. augusztus 1-jétől kezdte meg működését. A jogelőd intézmény-fenntartó társulások által működtetett intézmények integrációjából létrehozott **közös igazgatású közoktatási intézmény** a 2009/2010-es tanévtől komplex közoktatási intézményként szolgálta a Jászság 8 településének lakosságát.

2011-ben az intézmény tovább bővült. Jászberény Város Önkormányzatának és Visznek Község Önkormányzatának döntései alapján Jászberényből a **Gróf Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Belvárosi Általános Iskola, Visznekről az Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda** kapcsolódott be a Jászsági Közoktatási Intézmény (JKI) feladatellátásába. Ezzel az átszervezéssel a Jászsági Kistérség legnagyobb közoktatási intézménye jött létre. **Az intézmény székhelye átkerült Jászberénybe.** Központi irodái a Gróf Apponyi Albert Általános Iskolában kerültek kialakításra.

2013-ban a települési önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények, az óvodák kivételével **állami fenntartásba** kerültek. A Jászsági Közoktatási Intézmény **iskolai intézményegysége** 2013. január 1-től beolvadt az állami Intézményfenntartó Központba, és önálló jogi személyiségű szervezeti egységként működött tovább a KLIK Jászberényi Tankerülete irányításával.

Az állami fenntartásba vétel kapcsán átalakításra került az intézmény szervezeti felépítése. A Jászsági Általános Iskola Gróf Apponyi Albert Általános Iskolai és Alapfokú

Művészeti Iskolai Tagintézménye egybeolvadt a Jászsági Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola központi irányításával. E módosítás következtében az intézmény hivatalos neve, a ma is használt: **Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** lett.

2016-ban a KLIK átszervezésével az intézmény fenntartója a Szolnoki Tankerületi Központ lett, majd 2017. február 1-én megalakult az önálló Jászberényi Tankerületi Központ, ezáltal az intézmény fenntartása és működtetése átkerült Jászberénybe.

2018. szeptember 1-ei hatállyal, a Jászberényi Tankerületi Központ kezdeményezésére újabb átszervezés következett. Ennek értelmében 4 tagintézmény (Alattyán, Jánoshida, Bercsényi, Visznek) kivált a Jászsági Általános Iskolából, így a tagintézmények száma 7-re csökkent.

Az átszervezések sorozata 2021-ben a jászberényi Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézményünk kiválásával és a Jászágoi Általános Iskolai Tagintézményünk telephellyé való átalakításával folytatódott. Ennek következtében 5 tagintézmény és egy telephely kapcsolódik jelenleg a székhely intézményhez.

Rövid helyzetelemzés

A Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 7 település 7 feladatellátási helyét összefogó köznevelési intézmény. Az intézményben a gyermekek oktatása és nevelése- **56 tanulócsoporthban** valósul meg, melyet iskolaotthonos és napközis ellátás segít. **Az iskola összlétszáma közel 1 000 fő.** A tagintézmények szakmai szempontból önállóak. Mindegyikben integrált oktatás folyik. 5 tagintézmény részt vesz az integrációs és képességkibontakoztató programban (Jászfelsőszentgyörgy, Jászdózsa, Jászjákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor). 3 tagintézményben folyik etnikai oktatás (Jászfelsőszentgyörgy, Jászjákóhalma, Jásztelek), két tagintézményben alapfokú művészetoktatás (Pusztamonostor, Jászberény).

A Jászsági Általános Iskolának **közel 130 pedagógusa és nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő dolgozója van.** Az intézményben több kolléga tanít óraadóként határozott idejű megbízási szerződéssel. Mindannyian olyan feladatot látnak el, amelyre nincs megfelelő, vagy elegendő szakember. (pl. angol, informatika, matematika, történelem szakos tanár, gyógypedagógus, konduktor.)

Tantestületünket összességében vizsgálva elmondható, hogy kiválóan felkészült, nagy szakmai tapasztalattal rendelkező pedagógusok alkotják, de az elmúlt évek során számos fiatal pedagógus is csatlakozott hozzánk, ezzel erősítve kollektívánkat.

Szakos ellátottságunk elmúlt 5 éves átlaga 92 %, de jelentős eltéréseket mutat az egyes tagintézmények között. A probléma leginkább az igen alacsony tanuló létszámmal, helyenként összevont osztályokkal működő tagintézményeinknél jellemző, de nagyon nehezen megoldható a párhuzamos osztályokkal nem rendelkező feladatellátásihelyeinken is.

A tanulócsoporthok összetétele településenként és azon belül is igen heterogén. A magatartás és a tanuláshoz való viszony területén is változatos ez a kép. A néha agresszivitásba hajló magatartástól az önzetlen segítőkészségig, a több tantárgyból történő bukástól az országos és megyei versenyben elért szép sikerekig minden megtalálható az egyes osztályaink palettáján.

A tanulók szociális körülményei közt **nagy eltérés mutatkozik településenként**. Sajnos vannak olyan tagintézményeink, ahol a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek, ami már önmagában is nehezíti a tanulmányi előrehaladást, az előforduló tanulmányi motivátlanság, illetve részképesség zavarok, képesség hiányok mellett.

Az integráltan oktatott tanulók eloszlása homogénebb képet mutat a hátrányos helyzetű diákokéhoz képest. **A sajátos nevelési igényű valamint a beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő gyerekek egyaránt jelen vannak valamennyi tagintézményben.**

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók tagintézményi aránya, jellemzően ott a legmagasabb, ahol a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákok arány is magas.

Az országos kompetenciamérések eredményeinek elemzése alapján megállapítható, hogy a telephelyi teljesítmények a hasonló települések átlagának a közelében mozognak, de csak ritka esetben érik el, vagy haladják meg az országos átlagot. Egyértelmű javuló vagy romló tendencia sehol sem mutatható ki. **A telephelyi tényleges eredmények, a családi háttér index alapján elvárható eredményeket tükrözik.**

II. AZ ISKOLA ALAPADATAI

1. **Hivatalos neve:** Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Rövid neve: Jászsági Általános Iskola
Székhelye: 5100 JÁSZBERÉNY Bajcsy-Zsilinszky utca 1.
Telefonszámai:
intézményvezetői iroda: 57/658-261
munkaügy: 57/658-263 fax is.
pénzügy: 57/658-264
E-mail címei:
foigazgato@jaszoktatas.hu
iskola@jaszoktatas.hu
penzugy@jaszoktatas.hu
munkaugy@jaszoktatas.hu

2. Feladatellátási helyei:

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
5100 Jászberény, Bajcsy-Zsilinszky utca 1.

Telephelyei:

Jászsági Általános Iskola Jászágói Általános Iskolai Telephelye
5124 Jászágó, Jókai út 14.

Felnőttoktatási osztály, napközi, melegítő konyha, technika terem
5100 Jászberény, Petőfi Sándor utca 3.

Jászsági Általános Iskola Bozóky János Általános Iskolai Tagintézménye
5122 Jászdózsa, Széchenyi út 9.

Jászsági Általános Iskola Szent György Általános Iskolai Tagintézménye
5111 Jászfelsőszentgyörgy, Fő út 110.

Jászsági Általános Iskola IV. Béla Általános Iskolai Tagintézménye
5121 Jászfákóhalma, Fő út 48-50.

Jászsági Általános Iskola Hunyadi Mátyás Általános Iskolai Tagintézménye
5141 Jásztelek, Szabadság út 59.

Jászsági Általános Iskola Hábor Gabriella Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézménye
5125 Pusztamonostor, Szabadság út 60.

3. Alapító és a fenntartó neve és székhelye

- 3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma
- 3.2. Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere
- 3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest, Akadémia utca 3.
- 3.4. Fenntartó neve: Jászberényi Tankerületi Központ
- 3.5. Fenntartó székhelye: 5100 Jászberény Szabadság tér 16..

4. Típusa: Összetett iskola

5. OM azonosító: 201345

6. Az intézmény működési köre:

Jászágó, Jászberény, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor, települések közigazgatási területe.

7. Az intézménybe felvehető maximális gyermek létszám:

Az intézménybe maximálisan felvehető általános iskolai tanulók száma: 1 468 fő

Az intézménybe maximálisan felvehető művészeti alapiskolás tanulók száma: 200 fő

8. Köznevelési és egyéb alapfeladata:

8.1. Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

5100 Jászberény, Bajcsy-Zsilinszky utca 1.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
- alapfokú művészetoktatás
  - táncművészeti ág (kifutó tanszakok: néptánc tanszak) (új tanszakok: kortárástánc tanszak, moderntánc tanszak)
  - képző- és iparművészeti ág (új tanszakok: grafika és festészet tanszak, szobrászat és kerámia tanszak)
  - szín- és bábművészeti ág (új tanszakok: színjáték tanszak)
- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális létszám: 630 fő

Évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Alapfokú művészetoktatás: 180 fő

Évfolyamainak száma: 12 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja: saját szervezeti egységgel

8.1.1. Jászsági Általános Iskola Jászágyói Általános Iskolai Telephelye

5124 Jászágyó, Jókai út 14.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális tanuló létszám: 60 fő

Évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja:

együttműködési megállapodással települési illetékességű könyvtárral

8.2. Jászsági Általános Iskola Bozóky János Általános Iskolai Tagintézménye

5122 Jászdózsa, Széchenyi út 9.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
  - integrációs felkészítés
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális tanuló létszám: 176 fő

Évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja: saját szervezeti egységgel

8.3. Jászsági Általános Iskola Szent György Általános Iskolai Tagintézménye

5111 Jászfelsőszentgyörgy, Fő út 110.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
  - integrációs felkészítés
  - nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás)
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos -

enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális tanuló létszám: 170 fő

Évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja:

együttműködési megállapodással települési illetékességű könyvtárral

8.4. Jászsági Általános Iskola IV. Béla Általános Iskolai Tagintézménye

5121 Jászfákóhalma, Fő út 48-50.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
  - integrációs felkészítés
  - nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás)

- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális tanuló létszám: 176 fő

Évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja:

együttműködési megállapodással települési illetékességű könyvtárral

8.5. Jászsági Általános Iskola Hunyadi Mátyás Általános Iskolai Tagintézménye

5141 Jásztelek, Szabadság út 59.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
  - integrációs felkészítés
  - nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás)

- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)

- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális tanuló létszám: 80 fő

Évfolyamainak száma: 6 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja:

együttműködési megállapodással települési illetékességű könyvtárral

8.6. Jászsági Általános Iskola Hábor Gabriella Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézménye

5125 Pusztamonostor Szabadság út 60.

Köznevelési alapfeladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás
  - alsó tagozat
  - felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos)
- alapfokú művészetoktatás
  - zeneművészeti ág (új tanszakok: billentyűs tanszak, fafúvós tanszak)
- egyéb köznevelési foglalkozás:
  - tanulószoba, napközi otthonos ellátás

Felvehető maximális létszám:

176 fő

Évfolyamainak száma:

8 évfolyam

Alapfokú művészetoktatás:

30 fő

Évfolyamainak száma:

12 évfolyam

Iskolai könyvtár ellátásának módja:

együttműködési megállapodással települési illetékességű könyvtárral

NEVELÉSIPROGRAM

I. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg** és **testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,

- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
  - törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
  - segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
  - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
  - szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápolat kapcsolatok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
  - igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
  - ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
  - nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében

- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.
5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:
- humánus,
  - erkölcsös,
  - fegyelmezett,
  - művelt,
  - kötelességtudó,
  - érdeklődő, nyitott,
  - kreatív, alkotó,
  - becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
  - képes a problémák érzékelésére és megoldására,
  - gyakorlatias,

- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- **minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.** (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- **rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,**
- **ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,**
- **határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.**

III. A SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarati nevelése.

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

IV. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEK, TANULÓ

„Nem te választod az életedet: ő választ téged. Nem értheted meg, miért jut neked több öröm vagy több szomorúság. Csak fogadd el és menj tovább. Az életünket nem választhatjuk meg, de azt mi döntjük el, hogy mit kezdünk a kapott örömeinkkel és bánatokkal.”

/Paolo Coelho/

1. Helyzetkép

A Jászsági Általános Iskola valamennyi tagintézménye felvállalta a teljes integrációt, a sajátos nevelési igényű tanuló együttnevelését, oktatását a többi tanulóval. A SNI tanulóakra vonatkozó jogszabályokat a Köznevelési törvény tartalmazza, az iskolai oktatás irányelveit a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet szabályozza.

1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. */2011. évi CXC. törvény a köznevelésről/*

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. */2011. évi CXC. törvény a köznevelésről/*

1.2. Az integrált nevelés pozitívumai

A köznevelési törvény lehetővé teszi a különleges bánásmódot igénylő gyerekeknek a többségi iskolában való együttnevelését (integrált oktatását), így a fogyatékos gyermek a teljes időt az iskolában tölti a többi gyermekkel azonos iskolai osztályban. Minden tanórai foglalkozáson együtt vesznek részt társaikkal, képességeiknek megfelelő mértékben.

Intézményünkben egyre növekszik a nehezen nevelhető, és a tanulási problémával küzdő gyermekek száma. Pedagógiai tevékenységünk során szükség van arra, hogy tanulóink átlagtól

eltérő képességeit felismerjük, hiszen ezeknek a gyermekeknek a fejlesztése a normál pedagógia eszközeivel, az adott időkeretben nem oldható meg. Speciális nevelési eljárásokat, egyéni bánásmódot igényelnek.

Az integrált iskola előnye az, hogy a gyermekeket nem kell közvetlen környezetéből, a családból kiemelni, hiszen a kiemelés károsan hathat a személyiség fejlődésére.

Nevelési szempontból fontos, hogy a fogyatékos emberekkel szembeni előítéletes magatartás kialakulását megelőzzük, természetes példaadással. Az integráció nemcsak a sérültek szemszögéből fontos, szociális képességek fejlesztésére irányuló pozitív lehetőség, hanem az egészséges gyermekek sérültekkel szembeni magatartását/társadalmi elfogadását is segítő pedagógiai irányzat. *Feladatunk* a sajátos nevelési igényű, és a fogyatékos gyermekek számára is olyan feltételeket biztosítani, amelyek legjobban közelítenek a normális élet feltételeihez. Mindezzel együtt jár a tanulás átértékelése is. Nemcsak a hasznos ismereteket kell elsajátítani, hanem az együttélés, a társas viszonyok kialakításának képességét is. Erre a fogyatékos gyermekeket is fel kell készíteni, tehát az integráció nemcsak mint cél, hanem mint eszköz is segíti a tanulást.

Feladatunk továbbá megteremteni azokat a körülményeket, amelyek az intézmény minden tanulójának, egészségesnek és fogyatékosnak egyformán lehetővé teszik személyiségük legoptimálisabb fejlődését, hátrányaik kompenzálását, elősegítve ezzel továbbtanulásukat, megkönnyíteni későbbi társadalmi beilleszkedésüket.

1.3. Intézményünk az alapidokumentumnak megfelelően az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését vállalja:

- enyhe fokban értelmi sérült/tanulásban akadályozott
- beszéd fogyatékos
- látássérült
- hallássérült
- mozgásszervi fogyatékos,
- pszichés fejlődési zavarral küzdő
- halmozottan fogyatékos
- autizmus spektrum zavarral küzdő

2. A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, feladatok:

2.1. A következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése (gyógy) pedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés - oktatás minden területén
- **elsődleges feladatunk a prevenció, a képességzavarok kialakulásának megelőzése; ugyanakkor a szakértői bizottság javaslatával már hozzánk került tanulók esetében a másodlagos prevenciót alkalmazzuk, miszerint a tanuló már meglévő nehézségeit igyekszünk csökkenteni, illetve a további zavarok kialakulását megelőzni.**

2.2. Feladataink az integrált nevelés megvalósítása érdekében

A) személyi feltételek

Osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- A szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan viselkedjen, foglalkozzon.
- A tanulók problémáit értesse meg a szaktanárokkal, szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében.
- Kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét.
- Gondoskodjon a tanuló megfelelő iskolafokozatba való kerüléséről, a pályaválasztásáról.
- Szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.
- Nevelje a közösséget toleranciára!

Szaktanárokkal szembeni elvárások:

- Ismerjék a részképesség zavar tünet együttesét.
- Tudjanak differenciáltan oktatni, nevelni.
- Semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem érheti részükről a tanulókat.
- Az értékelésnél vegyék figyelembe a tanulók eltérő képességeit.
- **A teljesítmény mérésénél adja meg a tanulót megillető egyéni megsegítést.**
- **A tanuló fejlődését főként önmagához mérten ítélje meg.**
- A hátrányt nem jelentő képesség területen erősítsék a tanulók kiemelkedési lehetőségeit.
- **Neveljék a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.**

Iskolavezetéssel szembeni elvárások:

- Alakítsanak ki szakmai kapcsolatokat a nevelési tanácsadó, a gyámhatóság, gyermekjóléti szolgálat, a szakértői bizottság, a pedagógiai szakszolgálat, az egészségügyi szolgálat és az önkormányzat megfelelő szakembereivel.
- Biztosítsa a különleges gondoskodás személyi és tárgyi feltételeinek megteremtését, a pozitív diszkrimináció elvének érvényesülését.

Szülővel szembeni elvárások:

- Tegyen meg minden tőle telhetőt gyermeke fejlődése érdekében.
- Szükség esetén forduljon szakértői bizottsághoz, nevelési tanácsadóhoz
- Folyamatosan tartsa a kapcsolatot gyermeke osztályfőnökével, a gyermeket ellátó fejlesztő-, illetve gyógypedagógussal

2.3. A többségi pedagógusok kompetenciája:

Az SNI-tanuló integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség), az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- maximális mértékben tiszteletben tartja az SNI-tanulók emberi jogait;
- a tananyag feldolgozása során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak egyes SNI-tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;
- szükség esetén egyéni haladási ütemet biztosít,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- alkalmazkodik az elérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba;
- értékelésében a tanuló teljesítményét egyéni képességeihez, fejlettségi szintjéhez viszonyítja, az értékelés/minősítés fő szempontja az önmagához mért fejlődés legyen!

2.4. A gyógypedagógus kompetenciája:

Az SNI-s tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben eszközök, műszerek alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- figyelemmel kíséri a tanuló haladását, részt vesz az eredmények értékelésében (félévi/év végi értékelés)
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulókkal foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait, ezeket beépíti a fejlesztő foglalkozások tartalmába, illetve a gyerekekről szerzett tapasztalataival (tudásanyag, képességek alakulása, személyiség terén bekövetkezett esetleges változás) viszont segíti a szaktanár munkáját
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkcióira.
- részt vesz szakmai munkaközösségi megbeszéléseken

2.5. Objektív feltételek

- Alapító okirat elkészítése.
- A Pedagógiai program módosítása.
- A fejlesztő szaktanterem kialakítása, használata.
- Megfelelő taneszközök, tankönyvek alkalmazása.
- Osztályok ideális létszámának kialakítása, a szakértői véleményben foglaltak alapján a – a sérülés típusától és mértékétől függően megállapított – számított létszám figyelembe vételével.
- A pedagógiai asszisztens jelenléte.
- Szoros kapcsolattartás az integrációt végző óvodával.

2.6. Pozitív diszkrimináció biztosítása tanítási órán

- A tananyagnak mennyiségben és nehézségi fokban a gyermek képességeihez igazodó megválasztása, szükség esetén a tananyag minőségi és mennyiségi redukálása.
- A tanulás folyamatának egyidejűleg többcsatornás (auditív, vizuális, taktilis) információközvetítéssel való segítése.
- A tanuláshoz az átlagosnál hosszabb idő biztosítása.
- A fogalmi gondolkodás segítése érdekében szógyűjtések, szómagyarázatok alkalmazása.

- Helyesírás segítése céljából helyesírási szótár, szövegszerkesztő és helyesírási programok használata. Az így előállított szövegek képezik az írásbeli házi feladatok és dolgozatok értékelésének alapját.
- Szövegfeldolgozáshoz segítségnyújtás vázlatkészítéssel, a szöveg rövidítésével, lényegét kiemelő kérdéssor adásával,
- A számonkérés módjának igazítása a gyermek állapotához, a választás/ szóban v. írásban/ lehetőségének biztosítása
- Szöveges feladatok értelmezéséhez segítségadás: kiegészítő kérdések, rajzos illusztráció, szómagyarázat, stb.
- Segédeszközök használata
- Tekintettel a figyelmi funkciók sajátosságaira:
  - o mozaikszerű órafelépítés (rövid, változatos feladatok),
  - o jól megfogalmazott, rövid instrukciók adása,
  - o közvetlen, kétszemélyes helyzetek teremtése a tanítási órákon,
  - o fokozott kontroll biztosítása.
- A felolvasás, hangos olvasás mellőzése az iskolai munkában. Javasolt továbbá a tanuló számára biztosítani az elbírálás jogát, hogy állapota, speciális szükséglete szerint tudásáról szóban, vagy írásban kíván számot adni.
- Állandó szemléltetés
- A szakértői véleményben megfogalmazott javaslat alapján, amennyiben a tanuló állapota ezt indokolttá teszi; részleges, vagy teljes felmentés az értékelés/minősítés alól.

3. A helyi tantervbe beépülő elemek

Az érintett tanulók általános problémával küzdenek az iskolai sikertelenségük során, melynek elsődleges oka a tanulási részképességek zavart működése. A részképesség zavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét sorolják.

Az NAT-ban és a Kerettantervekben előírt szabályok alkalmazása a helyi tanterv készítésénél az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, fejlesztendő képességek az érintett tanulók egyéni fejlődésének függvénye. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesülnek. A fejlesztés tanítási-tanulási folyamata speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel valósul meg.

3.1. Fejlesztési lehetőségek tantárgyaként

Valamennyi műveltségterület közös fejlesztési célja:

- az önismeretet, a reális önértékelés kialakítása, a kommunikáció fejlesztése,
- rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése: csoportmunka, differenciálás, egyéni haladási ütem biztosítása, időkeretek rugalmas kezelése,
- a tanulás tanítását segítő célzott tanulás
- módszertani technikák elsajátítása igazodva a különféle egyéni képességekhez.

Magyar nyelv és irodalom	<ul style="list-style-type: none"> - beszédészlelés, beszédmegértés, verbális figyelem és emlékezet, olvasástechnika és olvasásértés fejlesztése - látás, hallás, mozgás koordinált működése - beszédfejlesztés, aktív szókincs erősítése, helyes ejtése - verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése - hang-betű kapcsolat kialakítása - betűtévesztések kiküszöbölése - figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között - olvasás, írás tanítása hangoztató - elemző vagy diszlexia-prevenációs módszerrel
Idegen nyelv	<ul style="list-style-type: none"> - a nyelvoktatás auditív és beszédközpontú módszerei kerülnek előtérbe - speciális módszerek használata, auditív segédeszközökkel - egyszerű élethelyzetek játékos modellezése
Informatika	<ul style="list-style-type: none"> - a számítógép működési elvének megismerése, alapfolyamatok megértése - a számítógép felhasználhatósága a mindennapokban
Matematika	<ul style="list-style-type: none"> - kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést: kis lépések, többoldalú, egyszerűsített, megismételt magyarázat - számok világának leképezése tárgyakkal, rajzokkal, majd a számok szimbolikus szintjén - a mennyiségállandóság fogalmának kialakítása - szövegértés, lényeg-kiemelés, adatok csoportosítása, elvonatkoztatása nyitott mondatokban - a matematikai nyelvi relációk tudatosítása - az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megtartása, sokoldalú gyakorlás - problémamegoldó képességfejlesztés
Történelem, Erkölcstan	<ul style="list-style-type: none"> - kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítéséhez - önismeret, reális önértékelés, kommunikáció fejlesztése - önmaguk elhelyezése a világban, a társadalomban - képességeihez mérten továbbtanulás, pályaválasztás előkészítése - a társadalmi kapcsolatok elősegítése, a hétköznapi élet (ügyintézés) elősegítése

	<ul style="list-style-type: none"> - számonkérésnél az időtényező növelése, lehetőség a kiválasztásra (írásbeli felelet helyett, szóbeli, szóbeli helyett írásbeli). - Feleletnél a vázlat használatának engedélyezése
Biológia, Fizika, Kémia, Földrajz	<ul style="list-style-type: none"> - rajzos vázlatok készítése. - kész vázlatok biztosítása a lényegkiemelés megkönnyítéséhez - számonkérésnél az időtényező növelése, lehetőség a kiválasztásra (írásbeli felelet helyett, szóbeli, szóbeli helyett írásbeli). Feleletnél a vázlat használatának engedélyezése. - számítógép, számológép használat
Környezetismeret	<ul style="list-style-type: none"> - tér- és időbeli viszonyok kialakítása, tájékozódási ismeretek készségszintű fejlesztése - életszerű helyzetek megtapasztalása következtetések, oksági viszonyok alapszintű megértéséhez
Ének- zene	<ul style="list-style-type: none"> ritmusérzék, a hallási figyelem fejlesztése. - a kommunikációs és metakommunikációs képesség fejlesztése. - kapcsolatteremtő képességek kibontakoztatása - személyiségfejlesztés improvizációs játékokkal
Vizuális kultúra, Technika	<ul style="list-style-type: none"> - az önkifejezés lehetőségének megteremtése - nagy- és finommozgások fejlesztése - alkotó és befogadó magatartás kialakítása, fejlesztése
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - testséma biztonságának kialakítása - látás, hallás, mozgás koordinált működése - helyes magatartási szokások, önfegyelem kialakítása - jellembeli tulajdonságok fejlesztése - személyiség formálása csoport, ill. csapatjátékokon keresztül. - kudarctűrő képesség növelése

4. A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztése érdekében végzett tevékenységek:

4.1. Éves feladatterv

hónap	tevékenység	felelős
augusztus	Tanév eleji feladatok: szakvélemények áttekintése, változások értékelése szakember-igény felmérése, felkérése	tagintézmény-vezető gyógypedagógusok
szeptember	Csoportos és egyéni felmérések a tanulási problémákkal küzdő vagy a tanulási zavar miatt veszélyeztetett gyermekek kiszűrése érdekében, Tantárgyi felmérések Információgyűjtés az éves tervezéshez. - A fejlesztő foglalkozások megszervezése csoportok kialakítása Dokumentációs feladatok: - munkanapló megnyitása, - egyéni fejlesztési tervek készítése.	gyógypedagógus tagintézmény-vezető osztályfőnök

	Értékelés és minősítés alól mentesített tanulók esetében a mentesítésről szóló határozatok elkészítése - szülői értekezlet az SNI/BTMN-s gyermekek szüleinek - szükség szerint szakember részvétele az első osztályos szülői értekezleten	
október	Kapcsolatfelvétel szülőkkel Pedagógusokkal való konzultáció Munkaközösségi megbeszélés DIFER mérések	gyógypedagógus tanító
november	Egyéni esettől függően kapcsolatfelvétel más pedagógiai szakszolgálattal, szakintézménnyel Vizsgálati kérelmek elkészítése	gyógypedagógus
december	Konzultáció az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal Egyéni fejlesztési terv készítése	gyógypedagógus
január	Féléves értékelés. (írásban a fejlesztési terv feladatainak és céljainak tükrében)	gyógypedagógus, osztályfőnök
február	A fejlesztési tervek módosítása, folytatása; - a foglalkozások módszereinek, eljárásainak újragondolása, - szükség esetén csoportösszetétel és időbeosztás módosítása.	gyógypedagógus
március	Munkaközösségi megbeszélés Együttműködés az óvoda, iskola szakmai munkaközösségeivel	gyógypedagógus
április	Részvétel a nyílt napokon és a beiratkozáson: ismerkedés a leendő elsős tanulókkal és szüleikkel. Konzultáció a pedagógusokkal.	gyógypedagógus, osztályfőnök
május	Év végi mérések	gyógypedagógus
június	Részvétel az osztályozó értekezleteken. Javaslatétel a fejlesztett gyermekek értékeléséhez (felmentések figyelembe vétele, méltányos értékelés lehetőségének érvényesítése, szöveges értékelés stb.). - év végi egyéni értékelő lap készítése, - a munkanapló lezárása. - kötelező kontrollvizsgálatok felterjesztése a szakértői bizottsághoz, szakszolgálathoz	gyógypedagógus

4.2. A fejlesztés, terápia általános szempontjai:

- Kiindulópont az elakadás szintje
- A haladási tempót a fejlődési tempó határozza meg:
- Kis lépések
- Fokozatosság a továbblépésnél

- A feladatok egymásra épülése:
- Gyakorlási idő biztosítása
- A képességek megszilárdítása
- Játékosság, nem tanóraszerű feladathelyzet:
  - szemléltető módszerek,
  - mozgásos feladatok
  - az ismeretek tapasztalati úton történő elsajátítása, minél több érzékszervet bevonva a tanulásba
- Az időtartam fokozatos növelése
- Rendszeresség
- Viszonyítási alap: az önmagához mért eredményesség (hosszú távú cél: saját korosztályi szint elérése).

4.3.A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- Az enyhén értelmi fogyatékoságból, a beszéd fogyatékoságból, egyéb pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartási zavar) rendellenességéből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása, **kompenzációs technikák elsajátítása**
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- A fogyatékoságból eredő hátrány csökkentése

4.4.A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság kialakulásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás

4.5.A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók rehabilitációs - rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel konzultálva határozza meg.

A fejlesztő foglalkozás lehet:

a) Egyéni rehabilitáció, foglalkozás:

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai foglalkozások, terápiák.

b) Kiscsoportos fejlesztés:

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, tantárgyi korrepetálás,

c) A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével:

Szükség esetén a gyógypedagógus bevonása a tanítási órákon.

5. A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó speciális tartalmak:

5.1. A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképesség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta (elsősorban logopédus, pszicho pedagógus) közreműködésével valósul meg.

A részképesség zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatoként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarcűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, diszgráfia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

Iskolás korban az olvasás – és írászavarok javításának feladata kialakítania tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás - írás készséget, fejleszteni kifejező készségét, segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A gyermekeknél az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató - elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel történik. Nagy hangsúlyt fektetünk az aktív szókincs, a beszédképesség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, a vizuomotoros koordináció és a laterális fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A matematika tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk az érzékelés - észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a testséma, a téri relációk biztonságára.

A számolási zavarokkal küzdő gyermekek esetében a tananyag elsajátítása során lassabb haladási tempót, hosszabb bevésési szakaszt, és több gyakorlási lehetőséget biztosítunk.

A szám- és műveletfogalmak kialakításakor, a számolási készség fejlesztése során a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében segítő - kompenzáló matematikai eszközök (kis tárgyak, korongok - korongképek, számológépek, egyéb segítő szimbólumok, ujjak) használata megengedett. Törekszünk arra, hogy a fokozott mennyiségű gyakorlás során a gyermekek megtalálják és megtanulják alkalmazni az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikákat, eljárásokat.

Hiperkinetikus zavarok, aktivitászavarok, figyelemzavar esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A gyermek nevelése – fejlesztése - tanítása során nagyon fontos a szoros kapcsolat a tanító, a gyógypedagógus (lehetőség szerint pszichopedagógus) és a szülői ház között.

A gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerésével a pedagógus ki tudja alakítani az egyénre szabott követelményrendszert, mind a gyermek viselkedését, mind tantárgyi tananyagot illetően.

A gyakoroltatás, a számonkérés során a feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló gyengébb monotonia - tűrését, fáradékonyságát.

Pszichés funkcióinak fejlődését gyakori pozitív visszajelzésekkel segítjük.

5.2. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása logopédus bevonásával történik. A tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú perceptív fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

Az anyanyelvi tárgyak tanítása során igyekszünk sok mondókát, gyermekverset tanítani, mozgással, ritmizálással kísérve.

5.3. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógus bevonásával történik. A nevelésükhöz biztosított feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása,
- egyénre szabott haladási tempó és követelményrendszer kialakítása a szakértői véleménynek megfelelően,
- hosszabb időkeret biztosítása egy-egy tanév tananyagának elsajátíttatására.

5.4. A nagyothalló tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A nagyothalló tanulók gyógypedagógiai rehabilitációja, reedukációja logopédus, utazó szurdopedagógus bevonásával történik. Az iskolai fejlesztés kiemelt feladata a beszédhallás fejlesztése, beszéd észlelés és megértés, szókincs fejlesztése, beszéd érthetőségének fejlesztése. Fontos, hogy a nagyothalló gyermek padjának elhelyezése az osztályteremben olyan módon történjen, hogy a frontális munka során a pedagógushoz minél közelebb legyen, azaz elől üljön. A pedagógus győződjön meg róla, hogy a nagyothalló gyermek megértette a csoportnak szóló utasítást, ha kell, ismétlje meg a gyermek számára. Differenciált foglalkoztatás, csoportos és páros munka során is segítse a gyermek munkáját, üljön mellé, álljon mellette. Mindig közelről, szemkontaktust felvéve, érhetően, helyesen artikulálva beszéljen hozzá.

5.5. A mozgáskorlátozott tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A mozgáskorlátozott tanuló fejlesztése, oktatása konduktor, szomatopedagógus és/vagy gyógytornász bevonásával történik.

A mozgáskorlátozott tanuló nevelésének, oktatásának, mozgásfejlesztésének alapelve, hogy a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni vagy ellensúlyozni.

A képességek tervszerű fejlesztésnek az egyéni fejlődési sajátosságokhoz szabottan kell történnie annak érdekében, hogy a gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni a helyüket a környezetükben, a társadalomban.

Mindig szem előtt kell tartani az önállóságra nevelés elvét, az iskolában - a tanuló állapotának megfelelően - biztosítani kell az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és életteret, illetve az ehhez szükséges eszközöket (pl. lejtő, kapaszkodó).

A mozgáskorlátozott tanuló iskolai tanulmányainak nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelentik. Mindkettő befolyásolja az olvasás, írás, beszéd elsajátítását is, ezért kiemelt fejlesztési feladatként kell kezelni.

A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítést igényel. Ennek során figyelembe kell venni kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait is.

A speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása és a technikai jellegű segédeszközök igénybevétele segíti

- a mozgásbiztonságot,
- a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát,
- az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket.

5.6. A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A látássérült tanulók fejlesztése, oktatása tiflopedagógus bevonásával történik.

– A vak és a látásukat praktikusán kismértékben használó alig látó tanulók iskolai nevelésének-oktatásának is alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés. A látássérült tanulóknak is szükségük van azokra az ismeretekre, képességekre, attitűdökre, melyek birtokában alkalmazkodni tudnak a változásokhoz. A Nemzeti alaptantervben és a választott kerettantervben megjelenő tartalmak speciális ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel egészülnek ki.

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel.

– A vak és alig látó tanulók nevelésében a NAT- ban leírt fejlesztési területek, nevelési célok az irányadóak. A nevelési célok elérését a tanulók szemészeti és pszichés állapota egyénileg befolyásolja. A célok sérülésspecifikus tartalmakkal egészülnek ki.

– A látás hiánya, az aliglátás és a gyengénlátás nemcsak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítettek a mindennapi élet tevékenységei (a tájékozódás, a közlekedés, az

önkiszolgálás) is. A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

5.7. Az autista tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztése, oktatása autizmus szakos gyógypedagógus bevonásával történik.

Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van.

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, problémamegoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges

információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

- Protetikus környezet és eszköztár kialakítása (strukturált környezet biztosítása az időbeli és téri tájékozódás segítéséhez, vizuális információhordozók és augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása).
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető a kognitív-viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.

5.8. Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól. A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotáról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási - írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret,

nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla, szorzótábla, számológép) a dolgozatok során is használhatják.

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

5.9. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásához kapcsolódó eljárási rend

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Az évnnyitó szülői értekezleteinken tájékoztatást adunk a szülőknek az integrált nevelésre, a fejlesztő foglalkozásokra vonatkozó főbb tudnivalókról. Fokozott figyelmet fordítunk az első osztályos, illetve az újonnan felvett tanulók megismerésére, probléma esetén a Szakértői Bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában. A szakértői bizottság, illetve a nevelési tanácsadó vizsgálata a szülő kérésére történik, a kérelem elkészítésében az iskola közreműködik.

A Szakértői Bizottság szakvéleményében leírtak alapján egyéni fejlesztési tervek szerint történik a tanulók fejlesztése a tanítási időn túl. A szülőket figyelmeztetjük arra, hogy a fejlesztő foglalkozásokon kötelező a tanulóknak részt venni. A hiányzásokat ugyanúgy kell igazolni, mint a többi tanóráról való hiányzást. A tagintézmény vezető a szakvélemények alapján minden tanév elején határozatban értesíti a szülőt, hogy gyermeke milyen kedvezményekre jogosult a különböző tantárgyak tanulása, számonkérése során.

Az iskola figyelemmel kíséri a tanulók felülvizsgálatának idejét, és minden évben június 30-ig elkészíti a felterjesztést a Pedagógiai Szakszolgálatához.

III. NEVELÉSI PROGRAM

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

MOTTÓ: *”...A GYERMEKKORNAK BOLDOGNAK KELL LENNI, OLYANNAK, AMELYNEK EMLÉKE A KÉSŐBBI KOMOLY ÉVEKET NAPSUGÁRRAL ARANYOZZA MEG...”*

/Gróf Apponyi Albert/

1. A mi iskolánk

Az iskolánk jogelődjét 1906-ban alapította Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter a 48801. sz. rendeletével. A tanítás az 1907/1908-as tanévben kezdődött, akkor 6 tanteremben. 1997. szeptember 01-től működünk Gróf Apponyi Albert Ált. Iskola néven, mely 2001. szeptember 01-től Alapfokú Művészetoktatási Intézményként is funkcionált.

Tagintézmény egységünk, és névadónk története arra kötelez minket, hogy oktató-nevelő munkánkban kiemelt helyen kezeljük a Jászság, a magyar nemzet és jász öntudat történetének, hagyományainak megismertetését, a haza s ezen belül a „Jász haza” iránti szeretet felébresztését, a másság, a különféle világnézetű emberek együttes, cselekvőképes gondolkodásának formálását.

Beiskolázási körzetünkben megfigyelhető változások, partnereink igénye s velünk szemben megfogalmazott elvárások szerinti feladatok:

- Intézményünknek széles körű igényeket kell kiszolgálnia,
- szoros együttműködés alakult ki a város önkormányzati és nem önkormányzati iskoláival, művészeti kulturális csoportjaival. A fenntartó kulturális felkéréseinek eleget téve rendszeresen adunk műsort a városi ünnepeken,
- erőforrásaink hatékony kihasználásával biztosítjuk intézményünk optimális működését, megőrizvén ezzel a város nevelési-oktatási intézményei között megszerzett helyzetünket, pozíciónkat,
- növekszik a hátrányos helyzetű családok száma, s az ebből adódó szocializációs és tanulási zavarral küszködő gyermekek száma is. Az ebből adódó problémákat kezelniük kell, és a hátrányokat csökkenteniük szükséges. Vállaljuk, hogy az esélyegyenlőség megteremtésével igyekszünk megteremteni tanulóink személyiségének sokoldalú fejlesztését, egyéni képességeinek kibontakoztatását.

1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata.

Az állami fenntartó által kiadott alapító okirat szerint alapfeladatunk az iskolába járó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. Ennek érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

A jelenleg dolgozó tantestület – figyelembe véve a városi középtávú oktatási koncepcióban is szereplő, valamint az iskolahasználók és a fenntartó által támasztott igényeket, illetve elvárásokat - a következő értékeket tartja elsődlegesnek:

❖ **Képességfejlesztés**

- ❖ **Esélyegyenlőség**
- ❖ **Szocializáció**
- ❖ **Versenyszellem**
- ❖ **Egészséges életmód**

Ezeknek kell áthatniuk az iskolai élet minden területét. Megvalósulásukhoz:

- ❖ a tanulási lehetőségek gazdag választékát kínáljuk,
- ❖ tanítási módszereinkkel alkalmazható tudást kívánunk kialakítani,
- ❖ tanár és diák részére alkotó légkör teremtünk,
- ❖ megfelelő önismeretre neveljük diákokat és tanárt egyaránt.

Tagintézményünk minden tanulója szempontjából fontosnak tartjuk:

- Tanulóink személyiségének sokoldalú fejlesztését, biztonságos, kiegyensúlyozott környezet megteremtését.
- Neveltségi szintjük, intelligenciájuk, kompetenciaképes tudásuk fejlesztését a különböző programok megvalósításának eredményeként.
- A különböző versenyeken való megmérettetést, a mindennapos (délelőtti-délutáni) testnevelést.
- Egészségi és fizikai állapotuk javítását.
- A beiskolázási útmutatóink megtartását.
- hogy nevelési-pedagógiai programunkat az iskolával szembeni reális elvárások és igények ismeretében tervezzük meg.

A domináns értékekből következő stratégiai **céljaink**, ezek megvalósításához szükséges legfontosabb **feladataink**:

Színvonalas, következetes oktatás

- ❖ **a továbbtanulás megalapozása**
- ❖ **a tehetséges tanulók felkészítése versenyekre**
- ❖ **használható idegennyelv-tudás biztosítása diákjaink számára**
- ❖ **hátrányos helyzetű, gyenge képességű tanulók felzárkóztatása**

Ezen célok eléréséhez feladat a hozzánk járó diákok közül a jó képességű tanulók kiválasztása, majd a későbbiek során a tehetségek gondozása. A külföldi iskolákkal való cserekapcsolataink, a közös projektekben való együttműködés más népek kultúrájának megismerését, egyúttal az idegen nyelv magasabb szintű elsajátítását és használatát biztosítja.

Alkotó gondolkodásra nevelés

- ❖ a tanítási-tanulási folyamat aktív résztvevője legyen a diák
- ❖ önálló feladatokban hasznosítsa megszerzett tudását

Ennek megvalósításához feladatunk az iskola öntevékeny csoportjainak működtetése, számuk gyarapítása, megfelelő tanítási módszerek (felfedeztetés, tanári és tanulói kísérletek, a diákok részéről előadások, dolgozatok, pályamunkák, projektekben együttműködés,) alkalmazása.

Korszerű, sokoldalú, általános műveltség biztosítása

- ❖ magas színvonalú anyanyelvi kultúra elsajátíttatása
- ❖ jó kommunikációs készség fejlesztése
- ❖ korszerű számítástechnikai ismeretek átadása, használata
- ❖ A művészetek iránti igény felébresztése

A drámajáték és a művészetoktatás megfelelő óraszámokban tanulható, a kommunikatív nyelvtanításban is sokat léptünk előre. Az ingyenes internet-használat a SULINET program támogatásával már 1998. márciusa óta realitás, a számítógépekhez egész nap hozzáférhetnek diákjaink. Külön számítástechnika szaktanterem működik, a könyvtárban és az osztálytermekben elhelyezett számítógépek.

Emberi, erkölcsi tartást adó egyéni és közösségi nevelés

- ❖ az együttműködési készség és a versenyszellem kialakítása
- ❖ a minden diákban meglévő tehetség kibontakoztatása
- ❖ helyes önismeretre nevelés

Az együttműködés kultúrájának elsajátítását szolgálják azok a hagyományos rendezvények iskolai ünnepélyek, a drámajáték produkciói, amelyeken az egyéni önmegvalósításhoz szükség van csapatmunkára, a másokra való odafigyelésre, a másik munkájának elismerésére is. A tehetséggondozásban eddig is országos, megyei szintű eredményeink voltak, de még tervszerűbbé, folyamatosabbá kell ezt tennünk.

Egészséges életmódra, környezetünk védelmére nevelés

- ❖ a tanulók mindennapi életének részévé váljon a rendszeres testmozgás
- ❖ a természetet szerető, a természetet védő diákok kerüljenek ki az iskolából

A kisebb közösségekben már működő programjainkat - rendszeres kerékpártúrák, gyalogtúrák, erdei iskolai és ökoiskolai programok, pályázatokban történő részvétel (pl. TEIS program) sok sportágból háziversenyek – a diákok minél szélesebb körében kell megvalósítanunk. Az életvitel és a testnevelés tantárgyak segíthetik az életmód, valamint a testi - lelki egészséggel kapcsolatos ismeretek megszerzését, a helyes gondolkodásmód elsajátítását.

Céljainkat akkor tekintjük megvalósultnak, ha

- ❖ az oktató-nevelő munkánkat legalább a hagyományainknak (felvételi eredmények, tanulmányi eredmények, versenyeredmények, színes diákélet,) megfelelő színvonalon végezzük a következő években is
- ❖ belső ellenőrzési-értékelési rendszerünknek köszönhetően fokozatosan kialakul a minőség biztosításának rendszere.

Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság kapcsolat révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- ❖ rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- ❖ igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ❖ ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- ❖ nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget. **Ennek érdekében:**

- ❖ biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

2. FELTÉTELEK

2.1. Személyi feltételek

Személyi feltételek

Az oktató-nevelő munka minden személyi feltételei biztosítottak az intézményben.

A színvonalas nevelő-oktató munka alapfeltétele a megfelelő személyi feltételek biztosítása pedagógusok magas fokú szakmai és pedagógiai-pszichológiai felkészültsége. Ehhez fontos a továbbképzés és önképzés lehetőségeinek biztosítása.

A törvényi előírásoknak megfelelően nagy számban vesznek részt kollégáink továbbképzéseken az intézményi továbbképzési ütemtervben meghatározottak szerint.

Helyi továbbképzéseken bővítjük módszertani, nevelési elméleti tudásunkat, mind a város iskoláinál meghirdetett továbbképzésen, mind az intézményünkben tartott értekezleteken.

Fontos feladat: a nyugdíjba vonuló szakemberek megfelelő pótlása, a minőségi szakembergárda további biztosítása.

2.2 Tárgyi-dologi feltételek

A Jászsági Apponyi Albert Ált. Iskola és Alapfokú Művészetoktatási iskola egy épületben működik. Jászberényben a Bajcsy út 1. szám alatt.

A Bajcsy úti épület 1983-ban épült, modern, jól felszerelt intézményegység. Elhelyezkedése jó. Nem főút mellett, csendes, nyugodt környezetben található. 23 termünk van, méretük átlagosan 55 m². Az intézményben büfé is működik. 655 m²-es tornateremmel, 216 m²-es melegítőkonyhával és ebédlővel rendelkezik az iskola. Szaktantermei, előadók /számítógépes, kémia, képzőművészet, tánc, természetismeret/ segítik az oktatást. A könyvtár állománya több ezer kötetes. Öltözők és kiszolgáló helyiségek tartoznak még az épülethez. Az udvaron aszfaltborítású kézilabdapálya, és műfüves labdarúgó pálya, 80 m-es salakos futópálya, röplabdapálya is található.

Iskolánkban megvalósul a méltányos és befogadó tárgyi környezet kialakítása. Az iskola tárgyi és IKT környezete támogatja a tanulás különböző formáinak megvalósítását. Az iskolánk tárgyi környezetét a tantermekben és az iskola egyéb helyiségeiben (pl. aula) úgy alakítjuk ki, hogy az tükrözze az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.¹

Az udvaron látható Vásárhelyi István természetbiológus emlékparkja.

Az intézmény rendelkezik **digitális táblákkal, fénymásolókkal, videokamerákkal, DVD- és video lejátszókkal, televíziókkal, korszerű CD lejátszókkal**, mikrofonokkal, írásvetítőkkel, projektorokkal, alapfokú színpadi hangosítással. A számítógépparkunk folyamatos cseréjére és új gépek beszerzésére fordítottunk nagy gondot. Az oktatásban szükséges felszerelések, eszközök beszerzése folyamatosan történik. A kerámiaégető kemence vásárlásával a képzőművészeti ismereteket tanuló osztályokban készített alkotásokat ki tudjuk égetni. Az elhasználódott sporteszközök felújítása és karbantartása folyamatos. Több ezer kötetes könyvtárunk van, új könyvek vásárlása az utóbbi években az anyagi lehetőségeinkhez mérten történt, illetve pályázatok útján.

A beszerzéshez a költségvetési kereteken túl alapítványi, pályázati és saját bevételi lehetőségeinket jobban ki kell használnunk. Fontos az iskola valamennyi dolgozójának,

¹ *Módosítás az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázat keretében készült „Javaslat az intézményi dokumentumok (kiemelten a Pedagógiai Program) ILMT alapú módosítására” című dokumentuma alapján.*

tanulójának a takarékosága, és hogy óvja az iskola berendezéseit, vigyázzon az iskola vagyonára.

2.3 Eredményeink

Pedagógusaink felkészültségét, munkájuk eredményességét jelzik a tanulmányi és sportversenyek eredményei. Szaktárgyi és sportversenyeken iskolai, megyei, területi és országos szinten egyaránt vesznek részt tanulóink. Iskolánk szakmai munkájának elismertségét bizonyítja, hogy évek óta egyre több tanulónk ér el kiemelkedő eredményt tanulmányi, és sportversenyeken egyaránt. Ezzel öregbítik iskolánk és Jászberény város hírnevét is. Sikeresen tanulnak tovább diákjaink 8 osztályos gimnázium osztályban is, diákjaink sorsát is figyelemmel követjük, és örömmel tölt el mindannyiunkat, hogy jól megállják helyüket.

2. 4. Tanulókra vonatkozó adatok

Tanulócsoportjaink összetétele igen heterogén. Több településről járnak hozzánk. Az iskola tanulóinak létszámát az október 1-jei statisztika tartalmazza.

2. 5. Intézményünk tanulóinak szociális környezete

Az iskolánkat körülvevő társadalmi háttér az anyagi lehetőségeket és **értékrend** tekintetében igen heterogén összetételű. Értelmiségiek, vállalkozók alkalmazotti munkavállalók és munkanélküliek is alkotják a szülők csoportjait.

Ebből fakadóan az intézményünknek sok feladatot kell megoldania ezek közül is, kiemelkedik a család és az iskola értékrendjének egyeztetésére tett erőfeszítések. A szülők nagy része együttműködő, partnere az iskolának. Élnek az iskola által felkínált kapcsolattartási feltételekkel. Rendszeresen tartunk **szülői értekezleteket és fogadóórákat** és ez mellett a leendő első osztályosok szüleinek és a beiskolázás előtt álló diákjainknak (8. évfolyam) és természetesen szüleiknek külön tájékoztatót tart az iskola. Mind a diákoknak és mind a szülőknek nyílt tanítási nap keretében biztosítunk lehetőséget munkánk megismerésére. A meglévő kapcsolataink erősítésére **ünnepségeket, rendezvényeket** szervezünk, ahol a családok velünk együtt örülhetnek a gyermekek sikerének. A visszajelzések alapján a szülők nagy része színvonalas, gyermekközpontú, eredményes beiskolázást megalapozó iskolának tartja intézményünket.

2 6. Az iskola irányítása, szervezeti felépítése

Az iskola irányítását a főigazgató által kinevezett tagintézmény-vezető, és a tagintézmény-vezető helyettese végzi.

A kibővített vezetőség tagjai:

- tagintézmény-vezető
- tagintézmény-vezető helyettes
- munkaközösség-vezetők
- diákönkormányzat vezetője

Észrevételeikkel, tanácsaikkal, feladatvállalásaikkal eredményesen segítik a vezető munkáját. Az osztályok élén **osztályfőnökök** állnak, feladatuk az adminisztratív teendők ellátásán túl az oktatási-nevelési eljárások koordinálása, folyamatos kapcsolattartás a **szülőkkel** aktív részvétel az iskolára háruló feladatok megvalósításában.

Intézményünkben *szülői* munkaközösség működik. A pedagógiai munka irányvonalának meghatározásában jelentős feladata van.

2. 7. Jövőképünket befolyásoló tényezők

A meglévő hagyományaink kimagasló eredményeink ellenére az utóbbi években a gyereklétszám csökkenésével a mind *több hátrányos helyzetű*, speciális képzést igénylő tanuló képzésének problémájával is szembe kellett néznünk. Az intézmények közötti versenyszellemhelyzet arra készített bennünket, hogy meglévő hagyományainkat (pedagógiai, módszertani) újragondoljuk. Szükségessé vált egy új, korszerűbb tartalmú megoldást találni. A művészeti képzésünket hátrányosan befolyásolja a tanulók tudásszintje, összetétele.

Nőtt az igény az idegen nyelv minél korábbi bevezetése és kiscsoportban való oktatása iránt.

3. NEVELÉSI PROGRAM

3. 1 Pedagógiai alapelveink, céljaink, feladataink, követelményeink

A nevelési programunkban foglalmaztuk meg az intézményünkben folyó nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelveit, iskolánk általunk képviselt értékrendjét, a megvalósuláshoz szükséges cél és feladatrendszer, tevékenységi formáinkat, módszereinket, elvárásainkat, eszközrendszerünket, az intézmény teljes vertikumának működését. Oktatási-nevelési struktúránk, szolgáltatásaink az iskolát használók igényeinek kíván megfelelni s mindenekelőtt a gyerekek érdekeit, kívánjuk szolgálni.

3. 1. 1. Küldetésnyilatkozatunk

- Diákjainkat a teljesebb megértésre, kompetencia alapú és alkotó képes tudás megszerzésre ösztönözzük. Olyan tudást biztosítunk számukra, mely széles körű felhasználhatóságot és az új helyzetekhez való alkalmazhatóságot, alkalmazható tudást nyújthasson.
- Biztosítjuk valamennyi tanulónk számára az esélyegyenlőséget, egyéni képességük kibontakoztatását.
- Legfőbb értékünk a tanuló, a gyermek, és személyiségfejlődését biztonságos kiegyensúlyozott környezet megteremtésével biztosíthatjuk.
- Fontosnak tartjuk a kiemelkedő, jó szakmai pedagógusaink innovációs törekvéseit, korszerű tanítási módszerek alkalmazását.

3. 1. 2. Pedagógiai alapelveink

Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása.

Intézményünk nyitott és minden tanulója értékes! Az itt tanító pedagógusok azokat az értékeket tartják elsődlegesnek, melyeket egyöntetűen tudunk közvetíteni diákjainknak,² figyelembe véve a szülők elvárásait, igényeit iskolánkkal szemben, valamint diákjaink elképzelései is szerepet kapnak nevelésfilozófiánkban.

---

² Módosítás az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázat keretében készült „Javaslat az intézményi dokumentumok (kiemelten a Pedagógiai Program) ILMT alapú módosítására” című dokumentuma alapján.

A.) Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ezért:

- ↪ A tanuló egész személyiségének, értelmének, érzelmének, jellemének és fizikumának harmonikus és differenciált fejlesztését fontosnak tartjuk.
- ↪ Az iskolai élet megszervezésébe bevonjuk a gyermekeket.
- ↪ Építünk nevelőink segítségére a tanulásban, a tanórán és tanórán kívüli munka megszervezésében.
- ↪ A pozitív emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - ❖ diákok között,
  - ❖ diák és nevelő között,
  - ❖ a szülői ház és nevelők,
  - ❖ nevelőink között

B.) Pedagógiai feladatunk, hogy tanulóinknak szilárd, korszerű, továbbfejleszhető alapismereteket nyújtsunk.

Ennek érdekében:

- ↪ a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns.³
- ↪ A tudomány és társadalom gyors fejlődését követni tudják diákjaink, szilárd alapismeretekkel kell rendelkezniük, hiszen az általános iskolában megszerzett tudás alappillére a továbbtanulásnak.
- ↪ Tanulóinkat felkészítjük, hogy alapvető képességeik folyamatosan fejlődjenek, képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, képességeik, jártasságaik, gondolkodásuk és intellektuális érzelmeik folyamatosan fejlődjenek.
- ↪ Iskolánk oktató-nevelő tevékenységének célját a gyermeki személyiség széles körű fejlesztésében látjuk.
- ↪ Fontosnak tartjuk, hogy elsajátítsák a minden időben helytálló erkölcsi normákat.
- ↪ Törekszünk a humánusra, egymás személyiségének tiszteletben tartására.
- ↪ Segítjük diákjainkat és tanítjuk őket a tolerancia, a másság elfogadására.
- ↪ Törekszünk arra, hogy a felelősségérzet és a kötelességtudat kialakuljon bennük a szülők együttműködésével.
- ↪ Megismertetjük tanulóinkat nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel s hagyományaival, hogy ápoljuk a haza és szülőföld iránti szeretetet. (pl. Határtalanul pályázat)
- ↪ A Föld, az élet és annak sokszínűségének tiszteletére neveljük tanulóinkat. Megértő, együtt érző és szerető figyelemmel forduljanak az élők-mind emberek, mind más élőlények-, alkotta közösségek iránt. A környezeti tudatosságot erősítjük az életviteli szokások, a fogyasztás, a közlekedés, a hulladékkezelés, a környezetre és emberre veszélyes anyagok használatának megismertetésével. Egyszerű döntési helyzetekben tudják felidézni a tanult ismereteket, és ezek alapján mérlegelni.

C.) A befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösségfejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg⁴

---

⁴ Módosítás az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázat keretében készült „Javaslat az intézményi dokumentumok (kiemelten a Pedagógiai Program) ILMT alapú módosítására” című dokumentuma alapján.

- ↪ Feladatellátási helyünk rendszeresen (legalább évente egyszer) tart nevelőtestületi közösségfejlesztő napot, melyeket az előre kidolgozott tervek szerint valósítunk meg, a megvalósítás sikerét értékeljük és dokumentáljuk.
- ↪ A nevelőtestületi közösségfejlesztő napokat az ILMT alapú komplex intézményfejlesztésünk fő célkitűzéseire igazodóan valósítjuk meg, amelyek keretében áttekintjük és egyeztetjük fejlesztési elképzeléseinket
- ↪ Nevelőtestületi együttműködést fejlesztő gyakorlatokat alkalmazunk, hálózati tanulási formákat vezetünk be a mindennapi gyakorlatba. Ezek formái: hospitálás, esetmegbeszélés.

D.) Intézményünk a szülői házzal és az óvodákkal ápolta kapcsolata révén lakóhelyünk életében folyamatosan részt kíván venni.⁵

- ↪ Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére
- ↪ Kiemelt figyelmet fordítunk feladatellátási helyünk óvoda–iskola, partnerkapcsolati hálójának fejlesztésére. Feladatellátási helyünk átmeneti programokat alakít ki és valósít meg rendszeresen (pl. Családi Nap, beiskolázási szülői értekezlet tanévente egy alkalommal, Iskolakóستoló foglalkozások tanévente több alkalommal) a releváns partnerekkel (óvodákkal). A programok kiemelt fókuszja az óvoda–iskola sikeres átmenet támogatása a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Ezek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú sikeres átmeneteket támogató programok kialakítását, fejlesztését támogató munkacsoport (Átmenetek Intézményi Munkacsoport) felel. 3. Kiemelt figyelmet fordítunk a sikeres átmenetet elősegítő gyakorlatok, modellek és azok alkalmazásának megismerésére.
- ↪ Rendszeresen kapcsolatot tartunk tanulóink hozzátartozóival, családjával.
- ↪ Iskolánk életébe, tevékenységrendszerébe jobban be kívánjuk vonni a szülőket, lehetőséget teremtünk arra, hogy eredményeinkről minél jobban tájékozódjanak városunk érdeklődő polgárai is.
- ↪ Kapcsolatainkat bővítjük, és ápoljuk a város valamennyi közművelődési intézményével és iskolájával.
- ↪ Az eddigi hagyományainkhoz híven iskolánk továbbra is képviselteti magát a különböző városi rendezvényeken.

E.) Tanulóinkkal szemben támasztott követelmények

- ↪ rendelkezék szilárd ismeretekkel,
- ↪ problémák megoldására törekedjék,
- ↪ legyen nyitott, érdeklődő,
- ↪ tudja leküzdeni a felmerülő nehézségeket, ha kell akarata megfeszítésével is.
- ↪ törekedjen mind jobb eredmények elérésére (a tanulásban és az életben egyaránt),
- ↪ legyen kötelességtudó, és vállalt feladatait elvégző ember,
- ↪ legyen segítőkész és toleráns,
- ↪ tisztelje embertársait, legyen tisztában a család fontosságával és szeresse azt,
- ↪ társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedjék,
- ↪ alkalmazza az emberi érintkezésben a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit.
- ↪ ismerje, tisztelje, óvja, ápolja:

- ❖ nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - ❖ a természet és a környezet értékeit,
  - ❖ más népek értékeit, hagyományait,
  - ❖ az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
  - ❖ az Európai Közösséghez való tartozás értékeit
- ☞ szellemileg és testileg egészséges legyen:
- ❖ egészségesen éljen,
  - ❖ szeressen sportolni, mozogni

Célunk, hogy az intézményből kikerülő tanulóink közül a lehető legtöbben rendelkezzenek végzős korukra a fentebb felsorolt személyiségjegyek többségével, hiszen nevelőink mindennapi nevelő-és oktató munkája erre irányul.

3. 2. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.

A **nevelési cél** mindig azt fogalmazza meg, hogy milyen embertípus (embereszmény) alkalmas leginkább a jelen és jövő társadalmi feladatainak a megvalósításához.

Alapvető feladatunk, hogy minden tanulóknak megadjuk a lehetőséget, hogy életkori sajátosságának megfelelően érje el teljesítőképessége maximumát, és az életben nélkülözhetetlen tulajdonságokkal rendelkezve egészséges és képzett felnőtté válhassanak, olyanokká, akik hisznek és bíznak önmagukban, felelősséget éreznek embertársaik és környezetük iránt.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás első - negyedik évfolyamán

Az **1-4.** évfolyamban folyó **nevelő-oktató munkánk célja:**

- ☞ Óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- ☞ Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- ☞ Tegye fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.
- ☞ Az iskola adjon teret a gyermek játék és mozgás iránti vágyának.
- ☞ Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését.
- ☞ Az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.

Célok az alapfokú nevelés-oktatás ötödik – nyolcadik évfolyamán

Az **5-8.** évfolyamban folyó **nevelő-oktató munkánk célja:**

- ☞ Folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- ☞ A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik.
- ☞ Vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.
- ☞ Vegye figyelembe, hogy 13-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi, és az elemző gondolkodás.
- ☞ A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt neveljük.

- ↪ A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra.
- ↪ A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- ↪ Alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására.

Feladatok az alapfokú nevelés-oktatás első - negyedik évfolyamán

Az 1-4. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladata:

- ↪ A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.
- ↪ A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzélemvilágának gazdagodását.
- ↪ Adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- ↪ Alapozza meg a tanulási szokásokat.
- ↪ Támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- ↪ Működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- ↪ Törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- ↪ Tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- ↪ Erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- ↪ A gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését.

Feladatok az alapfokú nevelés-oktatás ötödik – nyolcadik évfolyamán

Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munkánk feladata:

- ↪ Fejlessze a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek.
- ↪ A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- ↪ Olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét.
- ↪ Tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.
- ↪ Tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban.
- ↪ A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- ↪ A nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés.
- ↪ Fejlessze a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.
- ↪ Erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.
- ↪ Fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására.

Céljaink között meghatározó az európai humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása, ahol a tudás mellett az ember a legfőbb érték, erényeivel és hibáival.

- ↪ lakóhelyünk és természeti környezetünk megóvása,
- ↪ testileg és szellemileg egyaránt fejlett gyermekek nevelése,
- ↪ egészséges és kulturált életmód iránti igény felkeltése,
- ↪ nemzeti hagyományaink, kulturális értékeink megismertetése, azok megbecsülése, tiszteletére nevelés,
- ↪ a toleráns viselkedés kisebbségek és más népek, nemzetek kultúrájának, hagyományainak tiszteletben tartása,
- ↪ az érintkezés elfogadott normáinak és helyes formáinak gyakoroltatása,
- ↪ előítélet mentességre való törekvés.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy elősegítse a fentebb felsorolt értékek, elsajátítását. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek.

Nevelő és oktató munkánkat sikeresnek mondhatjuk akkor, ha nyolcadik osztály végén a végzős diákjaink legalább 75 – 80%-a rendelkezik:

- ↪ Olyan ismeretekkel, képességekkel, melyek képessé teszik őt arra, hogy középiskolai tanulmányoknak, követelményeknek későbbiekben megfeleljen.
- ↪ Ismeri és gyakorolja a társas emberi létezés nélkülözhetetlen szokásokat, magatartásformákat.
- ↪ Teljesíti a pedagógiai programban műveltségterületenként és tantárgyanként megfogalmazott követelményeket.
- ↪ Reális elképzelése van közelebbi és távolabbi jövőjét, sorsát illetően.

3. 3. A személyiség fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tantervben képviselt értékek, az egységes alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás azt a célt szolgálják, hogy a tanulók adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Iskolánk pedagógiai munkájának középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy egyre több azon tanulóink száma, akik az átlagtól eltérnek akár pozitív, akár negatív irányban.

3.4 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiség fejlesztésének elsődleges színtere a tanítási óra.

A tanítás - tanulási folyamatban a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás és a tanórán belüli differenciálás meghatározzák a tanulók aktív részvételét az ismeretszerzési folyamatban.

- a.) ***A motiválás célja***, hogy tartós teljesítményt önmagunktól és másoktól csak magas szinten motivált állapotban várhatunk el. Vagyis tanulóinkban felébresztjük azokat a hajtóerőket (drive), melyek a tanulóinkat tanulásra ösztönzik és ezt az állapotot (tanulási kedvet) minél tovább fenntartjuk.
- b.) Olyan módszereket és szervezeti formákat valósítunk meg, illetve alkalmazunk, melyek a hosszantartó aktivitást és tevékenykedést fenntartják.

c.) A tanulók egyéni fejlettségéhez, képességéhez igazodik a pedagógus nevelő és oktató munkája, hogy az egyes tantárgyakból maximumot nyújtson, vagy közelítsen az optimális állapothoz.

Ezt szolgálják a képességekhez igazodó munkaformák, az önálló, a csoportos, és páros munkák

3.4.1 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségfejlesztés főbb területei:

- Tanórák,
- Tanórán kívüli foglalkozások,
- Diák önkormányzati munka,
- Szabadidős tevékenységek,
- Sport

Mind az öt területnek vannak sajátos feladatai, azonban megegyeznek abban, hogy tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (diák) közösségi magatartásának kialakításához,
- Véleményalkotó, és véleménynyilvánító képességének kibontakoztatásához
- az erkölcsi normák kialakult szokások elfogadásához
- a másság elfogadásához
- társas emberi kapcsolatok fejlesztéséhez
- az empátia kialakulásához.

Az intézmény valamennyi dolgozójának feladata kell, hogy legyen a közösségfejlesztés terén, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal, példaként állnak az intézmény diákjai előtt.

a. A különféle iskolai, tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése. A nevelői hatás pedagógiaileg megalapozott, konkrét legyen, a nevelői eljárás igazodjék a megértett helyzethez.

b. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A pedagógus és gyermek bizalomteli viszonyának kialakítása. Pozitív érzelmi légkör megvalósítása. A nevelő alkalmazkodása az életkorral változó közösségi magatartáshoz.

c. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni. A cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

d. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A közösség igény szintjének felmérése. Közös célok meghatározása nevelői segítséggel. A cél elérése érdekében összehangolt tevékenység, folyamatos értékelés végzése szükséges. Önértékelés képességének fejlesztése, felelősség kialakítása a közösség dolgaiért. Az egyén helyének szerepének tudatosítása a közösségen belül.

e. A közösség egyéni arculatának hagyományainak kialakítása.

Feladata: A közösségek tevékenységének tudatos tervezése, folyamatos szervezése. A tanulók aktív részvételének biztosítása. A közösségi együttéléshez szükséges magatartás és viselkedési formák gyakorlása. Feladatmegosztás a közösségen belül.

3.4.2 A közösségkialakítás feladatai

Alsó tagozat első – negyedik évfolyam

Életkori szakasz	Ebből adódó feladatok	Szinterek
<p>1. osztály Beiskolázás, a csoportba tartozás élménye, egocentrizmus, spontán szerveződő párok, együtt játszó csoportok, rivalizálás megjelenése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szocializálódás elősegítése - beilleszkedés irányítása - részletes szokásrendszer - felelősök rendszerének kialakítása e-verbális különbözőségek egy szintre hozása - azonos elvárások, egységes követelményrendszer bevezetése 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítási órák - nevelési helyzetek - szabadidő és sporttevékenységek - napközi
Életkori szakasz	Ebből adódó feladatok	Szinterek
<p>2. osztály Osztályszellem, „mi” élmény kialakulása, a csoportban elfoglalt státusért folyó harc. Csúfolódás, árulkodás, fiú-lány ellentét megjelenése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szerep és szabályjátékok játsszása, - tanuló párok, - csoportmunka alkalmazása, - irányított beszélgetések, - véleményalkotásra készítés, - tisztességes küzdelemre szoktatás, - másság elfogadása, - jó és rossz tulajdonságok szétválogatása, - egészséges kritikára szoktatás „vegyes nemű” csoportok kijelölése feladatokra 	<ul style="list-style-type: none"> - erdei iskolák, - kirándulások, - napközi, - órán kívüli foglalkozások, - sportprogramok, - tanítási órák
<p>3. osztály Önkritika, önértékelés megjelenése, egyes tanulók peremre szorítása. Valamiben jól teljesítő, illetve negatív előjelű egyének, „sztárok” megjelenése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szociometriai mérés, - drámapedagógiai foglalkozások, - szituációs játékok, - mások véleményének meghallgatása, - többség akaratának elfogadása - konfliktuskezelés tanulása, - csoportos felkészülést igénylő feladatok adása 	<ul style="list-style-type: none"> - osztályfőnöki órák - napközi, -DÖK munka, - erdei iskola, - kirándulások, - könyvtár, - múzeum, - versenyek, - ünnepek
<p>4. osztály Kiskamaszkori folyamatok beindulása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - felkészülés a felső tagozatra - leválás a tanítókról, a közösség önszabályozó szerepének elősegítése, önismereti tréning, - közösségi jogok gyakorlása 	<ul style="list-style-type: none"> - tanítási órák, - tanórán kívüli, tevékenységek, - napközi, -DÖK munka

Felső tagozat ötödik – nyolcadik évfolyam

Életkor jellemzői	A pedagógus ebből adódó feladatai	Ajánlott szinterei
<p>5-6. osztály 11 – 12 év Az első alaki változáson túl a nemek közötti különbségek kezdenek kialakulni. A megismerő, differenciáló lelki folyamatok tökéletesedése. Nagyfokú önállóságra törekvés.</p>	<p>- beszélgetések kezdeményezése, - szituációs játékok alkalmazása, - önuralom, önellenőrzés, önfegyelem gyakorlása, - önismereti tréning, - helyes konfliktuskezelés, - következetes követelés</p>	<p>- osztályfőnöki - biológiai órák - osztálykirándulások - épületváltozás - színjátás - drámaóra színházlátogatások - iskolán kívüli tevékenységek</p>
<p>7-8. osztály 13 – 14 év A második alakváltozás és a nemek közötti végleges különbségek kialakulása. Nagyfokú gátlásosság kialakulása. Önállósodás – szülőktől való elszakadás.</p>	<p>-a szülőkkal való őszinte kapcsolattartás, - iskolán kívül eltöltött idő ellenőrzése szülői segítséggel - konfliktushelyzetek kezelése: Diák – diák Diák – tanár Diák – szülő Szülő – tanár - irányított beszélgetések, véleményalkotásra készítés - gátlásosság oldása feladatokkal, értelmes tevékenységekkel -a tanuló érezze saját felelősségét</p>	<p>- rendszeres edzések - úszás fontosságának a kiemelése - szituációs játékok - közös kirándulások, kerékpártúrák, színházlátogatások</p>

3.5 Nevelési és oktatási céljaink megvalósítását a tanórán kívüli tevékenységek segítik, melyek az alábbiak:

a.) Hagyományőrző tevékenység

- ↳ Fontos feladat az iskola névadójának **Gróf Apponyi Albert emlékének az ápolása.**
- ↳ A tanév folyamán megemlékezünk **1848. március 15-éről, 1849. október 6-áról, 1956. október 23-áról, Vásárhelyi István természetbiológusról,** Iskolai ünnepélyt tartunk karácsonykor, iskolanapon, a tanévnyitáskor és tanévzárásakor.
- ↳ Évente az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló **iskolai évkönyv** kerül kiadásra. Az év folyamán a városi, megyei, területi, és országos versenyen kiemelkedő eredményt elért tanulóknak és szüleiknek valamint felkészítő nevelőiknek állófogadást tartunk.
- ↳ Részt veszünk Határtalanul pályázat keretében Erdély és gyimesfelsőloki testvériskolánk széleskörű megismertetésében.
- ↳ Lehetőségünkhöz és mértén beépítjük tananyagunkba a magyarság múltjának egy jelentős hagyományát, a lovas képzést és oktatást.

b.) Diákönkormányzat: Tanulóink és közösségeik érdekeinek képviselőjére, a szabadidős tevékenység segítésére, az intézményben diákönkormányzat működik. Az iskolai

diákönkormányzat munkáját az iskola tagintézmény-vezetője által megbízott nevelő segíti, akit demokratikus úton a közösség választ meg. Munkáját segítik az osztályban megválasztott osztálytitkárok.

- c.) **Napközi otthon, tanulószoba:** A köznevelési előírásának megfelelően a szülők igényei alapján tanítási órák után, a délutáni időszakban 1-4. évfolyamon és felső tagozaton (összevontan) is napközi otthon működik.
- d.) **Diákétkeztetés:** A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. Igény szerint ebédet (menzát) biztosít az intézmény a nem napközis tanulók számára is. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjat az iskolában kell befizetni.
- e.) **Iskolai diák-sportkör:** Az iskolai diáksport a tanórai testnevelésórákkal együtt biztosítja tanulóink mindennapi testedzését, valamint tanulóink felkészítését a különböző sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. A ISK több sportágot működtet az igények és lehetőségek figyelembevételével. Figyelembe vesszük iskolánk és városunk hagyományait, így hangsúlyt fektetünk a labdarúgásra, jeges sportokra és a lovas oktatásra is.
- f.) **Versenyek, vetélkedők:** Tehetséges tanulóink képességeinek fejlesztését segítik az iskola által meghirdetett versenyek, vetélkedők, melyek évente rendszeresen kerülnek megrendezésre. A legtehetségesebb tanulóinkat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre nevelőink felkészítik. A felkészítést a szaktanárok végzik.
- g.) **Tanulmányi kirándulások:** Intézményünk nevelői egyrészt a tantervi követelmények teljesítéséhez, másrészt a nevelői munka elősegítése céljából az osztályaik számára évente (1 – 8 évfolyamon) tanítási időben egynapos tanulmányi kirándulást szervezhetnek. E kirándulásokon való **részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.**
- h.) **Erdei iskola:** Az iskola falain kívül több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozásokat szerveznek nevelőink alsó tagozatos munkaközösségen belül. Itt élet közeli helyzetben sajátíthatják el tanulóink egy-egy tantárgyi téma feldolgozását. **Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.** Az alapítványi támogatáson felül a költségeket lehetőség szerint pályázati pénzzel próbáljuk kiegészíteni.
- i.) **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokhoz kapcsolódó foglalkozás:** Az egyes témák anyagának a feldolgozását s az anyag teljesítését hatékony módon szolgálják a közművelődési intézményekben és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, ahol tanulóink felkészülhetnek az önálló információgyűjtésre, az önálló ismeretszerzésre. *Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.*
- j.) **Szabadidős foglalkozás:** A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a szülők anyagi helyzetéhez és a felmerülő igényekhez igazodva szabadidős programokat szervezünk. A szabadidős rendezvényeken való **részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.**
- k.) **Iskolai könyvtár:** Tanítási napokon az önképzést, az önművelést iskolai könyvtár segíti. Folyamatosan törekszünk arra, hogy új könyveket tudjunk beszerezni, és frissíteni tudjuk a könyvtári állományt.
- l.) **Számítástechnikai szaktanterem:** Tanítási napokon a számítástechnika órákon kívül a tehetséggondozásra illetve az új információk átadására, bővítésére nyílik nagy lehetőség.
- m.) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek csoportos használata:** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit illetve eszközeit a tanulók tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használják.

n.) Hit- és vallásoktatás: Az iskolában területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő-oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. **A hit- és vallásoktatáson való részvétel tanulóink számára önkéntes. Az iskola biztosítja az ismereteket, a vallási, illetve a világnézeti információk tárgyilagos és többcélú közvetítését.** Intézményünk vallási és világnézeti tanítások igazságáról nem foglal állást, vallási és világnézeti kérdésekben **semleges. A hit- és vallás oktatót az egyház biztosítja.**

3.6. A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenység.

Pedagógiai tevékenység

Az elmúlt évek statisztikáját figyelembe véve egyre több problémával küszködő gyermekkel találkozunk, mely sokszor nagy terhet és kihívást ró a pedagógusaink vállára, ezeknek az eseteknek a megoldásában, a probléma feltárásában szakember segítségére is kell támaszkodnunk.

Azoknál a tanulóinknál, akiknél beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd, e kérdés eldöntésében a Jászsági Egységes Pedagógiai Szakszolgálat megkeresésére a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság dönt Konkrét tüneti kategóriák:

- Hiperaktivitás,
- Figyelemzavar,
- Érzelmi zavar,
- Krónikus testi betegség,
- Autizmus,
- Többszörös a fentiekkel együttesen való jelentkezése.

Mindezek ismeretében kollégáinknak feladata:

- probléma felismerése,
- empátikus képesség érvényesítése,
- okok keresése (szülővel való beszélgetés segítségével), ha nincs eredmény szakember segítségének igénybevétele,
- módszerek megválasztása-megváltoztatása,
- tanulási technika tanítása,
- önértékelés képességének az erősítése,
- szabadidős tevékenység során több időt kell szánni e tanulóakra,
- sok türelem, dicsérő szó,
- különböző konfliktus megoldó technikák megismerése-megismertetése,
- szakszolgálatok segítségének az igénybevétele,

Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre, a szülő kérelmet nyújthat be egyéni munkarend engedélyezésére az Oktatási Hivatalhoz a tanévet megelőző június 15-ig. Június 15-e után csak abban az esetben lehet kérelmet benyújtani, ha a kitűzött időpontot követően a rendes tanulói jogviszony iskolába járással történő teljesítésének akadálya merült fel.

4. Iskolai egészségnevelési program

4. 1. Törvényességi háttér

1. A Köznevelési tv.

2. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló rendelet
3. Országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”
4. Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
5. A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény és végrehajtási rendelet.
6. Az egészségügyről szóló törvény
7. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendelet 2. és 3. sz. melléklete
8. A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és szűrővizsgálatok igazolásáról szóló rendelet
9. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló tv.

4. 2. Egészségfejlesztő iskola

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- ↳ Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- ↳ Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen;
- ↳ Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- ↳ Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jólétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- ↳ Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá - vagy éppen Hogyan hátráltathatja - az egészség fejlesztését és a tanulást.

Az elmúlt évek népegészségügyi adatai illetve a hazai felmérések elemzése alapján szükségessé vált, hogy a jogszabályoknak megfelelően az iskolánkban is külön kezeljük az egészségnevelési, egészségfejlesztési programunkat.

4. 3. Helyzetkép

Az egészségnevelést iskolánk hosszú évek óta kiemelt területnek tekintette és kiemelten is kezelte. Mutatják ezt a különböző tantárgyak tanmenetei, az osztályfőnöki órák helyi tantervei, az iskola egészségnevelésének kialakult támogató és kapcsolattartó rendszere.

Az alábbiakban vázolt feladatok, módszerek jelentős része több éve sikeresen működik, folyamatos fejlesztése biztosított.

4. 3. 1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- ↪ A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- ↪ tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- ↪ a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - ❖ a táplálkozás,
  - ❖ az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,
  - ❖ a családi és kortárskapcsolatok,
  - ❖ a környezet védelme,
  - ❖ az aktív életmód, a sport,
  - ❖ a személyes higiénia,
  - ❖ a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- ↪ a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: testnevelés órák; játékos, egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon; az iskolai sportkör foglalkozásai; tömegsport foglalkozások; úszásoktatás;
- ↪ az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- ↪ az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre; évente egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
- ↪ az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele:
  - ❖ évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
  - ❖ a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

4. 3. 2. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt céljai

- ↪ A tanulók szerezzék meg azokat az ismereteket, alkalmazásához szükséges jártasságokat, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, csökkenteni azok súlyosságát.
- ↪ Az egészséges életmód kialakítása, a természet adta lehetőségek felhasználása.
- ↪ Ismerjék saját testük életműködéseit, a testi-lelki egészség feltételeit.
- ↪ Tudatosuljon bennük az ember és az őt körülvevő környezet kölcsönhatásainak következménye.
- ↪ A mozgás szeretetére építő életvitel, életmód megalapozása.

Helyi céljaink:

- ↪ Az egészség helyes értelmezése, az önmagunkkal szembeni felelősségérzet kialakítása.
- ↪ A helyes viselkedési módok elsajátítása.
- ↪ Egészségvédő szokásrendszer kialakítása.
- ↪ Segítségnyújtás az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi hatások felismeréséhez, tanácsok adása azok kivédésére, elhárítására.
- ↪ Tudatosuljon az önismeret, a helyes önértékelés fontossága az egyéni döntések meghozatalában.
- ↪ A tanulók mozgásigényeinek kielégítése, a motoros képességek, a mozgáskészségek fejlesztése, fizikai erőnlét fokozása.
- ↪ A szellemi és a fizikai terhelés egyensúlyának fontossága. Az edzés, a sport iránti igény kialakítása, a kötelességtudat fejlesztése.
- ↪ Az állandó és indokolatlan gyógyszeresedés ellen, a szervezet ellenálló képességének más módszerrel való befolyásolása melletti fellépés.

Konkrét céljaink:

- ↪ Az egészség megőrzéséhez és a betegségek megelőzéséhez szükséges ismereteket konkrét példákon elemezzük, erősítjük.
- ↪ Olyan képességek kialakítása a cél, amellyel később tanulóink kontrollt szerezhetnek saját egészségük felett.
- ↪ Fejlesszük a tanulók kifejezőkészségét, önismeretét, önbizalmát.
- ↪ Erősíteni kell a tanulók empátiás és együttműködési készségét.

A mindennapi élet példáinak felhasználásával a kritikus szemléletmódot, a döntéshozatalhoz szükséges felelősségérzetet alakítjuk ki tanulóinkban

6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6. 1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.

- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadóórákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az elektronikus naplót. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.

- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az elektronikus naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

6. 2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
  - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
  - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
  - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
  - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
  - Az osztály diákközösségének vezetői.
  - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
  - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
  - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni munkarendben tanuló)

- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
  - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
  - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.

- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

6. 3. Az osztályfőnöki órák témái

a) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin*

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák*

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) *Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:*

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: **Személyiségünk** Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: **Test és lélek** Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: **Tudni illik** Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: **Gondolkodás, kommunikáció, tanulás** Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: **Személyiségünk** Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: **Test és lélek** Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiéna. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kezűgyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: **Személyiségünk** Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, énídeál, értékek. Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitakozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: **Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok** A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni,

növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Családi élet** Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbíráló
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?

- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában

- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

7. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

7. 1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felöli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösség munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

7. 2. A tanórai oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

7.3. A tehetséges tanulók gondozása, és a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása.

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

7.4 A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

7.5 Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7.6 Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

7.7 Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

7.8 Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban lehetőség szerint.

7.9 Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

7.10 Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

7.11 Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

7.12 Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

7.13 A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

7.14 Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

7.15. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - iskolai felelősi rendszer;
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt a tagintézmény vezetőnek ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az tagintézmény vezető felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola vezetőségével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
9. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

7.16. A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola vezetője legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
  - a) *Egyéni megbeszélések*
Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.
  - b) *Családlátogatás*
Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
  - b) *Szülői értekezlet.*
Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadóóra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőségéhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolaszékhez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkal.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola vezetőjétől, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola nevelői szobájában;

- az iskola tagintézmény vezetőnél;
- a nevelők szakmai munkaközösség vezetőnél

8. Magasabb évfolyamra lépés feltételei

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a kiadott kerettantervekben "A továbbhaladás feltételei" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

Pedagógusaink a követelmények teljesítését a tanuló év közbeni tanulmányi munkája és érdemjegyei alapján bírálják el. Első – nyolcadik évfolyamon **minden tantárgyból az elégséges év végi osztályzatot, illetve megfelelő minősítést kell megszereznie** a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanulónk második – nyolcadik év végén **egy, két vagy három tantárgyból elégtelen osztályzatot** szerez, akkor augusztus hónapban **javítóvizsgát tehet**.

Ha osztályozó- ill. javítóvizsgán **elégtelen osztályzatot kap**, második – nyolcadik évfolyamon **évfolyamot ismételni köteles**.

Első évfolyamon, ha diákunk első alkalommal nem tesz eleget a követelményeknek, munkáját előkészítő jellegűnek minősítjük és tanulmányait első évfolyamon folytatja.

Az első-nyolcadik évfolyamon a törvény előírásának megfelelően a tanuló abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott igazolatlanul.

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
4. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:
  - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
  - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)
5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az

- iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
6. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
    - Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
    - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
    - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük.
    - A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
      - **KIVÁLÓAN TELJESÍTETT**
      - **JÓL TELJESÍTETT**
      - **MEGFELELŐEN TELJESÍTETT**
      - **FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL**
    - A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük minden tantárgyból.
  7. A második évfolyamon, év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek súlyozott figyelembevételével, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
  8. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *kiváló (5)jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.
  9. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
  10. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
  11. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30 %:	<i>elégtelen (1)</i>
31-50 %:	<i>Elégséges (2)</i>
51-75 %:	<i>közepes (3)</i>
76-90 %:	<i>jó (4)</i>
91-100 %:	<i>jeles (5)</i>

8.1. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.
1. Osztályozóvizsgát köteles tenni az a tanuló a félévi és tanévvégi osztályzat megállapításához, aki:
    - a tanórai foglalkozások alól felmentett,
    - az intézmény igazgatója engedélyezte, hogy tanulmányi kötelezettségeit az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
    - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, illetve az egyes tantárgyak éves órakeretének 30%-ánál többet hiányzott, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető. Amennyiben a tanuló igazolatlan hiányzása meghaladja a 20 tanórai foglalkozást a nevelőtestület megtagadhatja az osztályozóvizsga letételét.
    - egyéni munkarendben tanuló volt.
  2. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
  3. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
  4. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
  5. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
    - osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két héttel,
    - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
  6. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben:
  7. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
<u>Magyar nyelv</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Magyar irodalom</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Idegen nyelv</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Matematika</u>	<u>X</u>		
<u>Etika/hit és erkölcsan</u>		<u>X</u>	
<u>Környezetismeret</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Ének-zene</u>		<u>X</u>	
<u>Vizuális kultúra</u>			<u>X</u>
<u>Életvitel és gyakorlat</u>			<u>X</u>
<u>Testnevelés és sport</u>			<u>X</u>
FELSŐ TAGOZAT			
<u>Magyar nyelv</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Magyar irodalom</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Idegen nyelv</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Matematika</u>	<u>X</u>		
<u>Etika/hit és erkölcsan</u>		<u>X</u>	
<u>Történelem</u>	<u>X</u>	<u>X</u>	
<u>Természetismeret</u>	<u>X</u>		
<u>Fizika</u>	<u>X</u>		
<u>Kémia</u>	<u>X</u>		
<u>Biológia</u>	<u>X</u>		
<u>Földrajz</u>	<u>X</u>		
<u>Ének-zene</u>		<u>X</u>	
<u>Hon- és népismeret</u>		<u>X</u>	
<u>Vizuális kultúra</u>			<u>X</u>
<u>Digitális kultúra</u>	<u>X</u>		<u>X</u>
<u>Technika, életvitel és gyakorlat</u>	<u>X</u>		
<u>Testnevelés és sport</u>			<u>X</u>
<u>Dráma és színház</u>		<u>X</u>	

A kiemelt dőlt aláhúzott az osztályozóvizsgára vonatkozik, még a többi a javítóvizsga és a pótló vizsgára.

8.2. Iskolánkba jelentkező tanulók felvételének elvei

Iskolánk anyagi, családi háttérétől, származásától, tehetségétől függetlenül egyformán szívesen fogadja körzetének minden gyermekét, a beiskolázási körzetből (fenntartó által meghatározott) minden jelentkező tanköteles tanulót felvesz.⁶

Első évfolyamra történő beiratkozás mindig az aktuális jogszabályok figyelembevételével, a fenntartó által meghatározott eljárási rend alapján történik.

Beiratkozáshoz szükséges:

- ↪ gyermek születési anyakönyvi kivonat,
- ↪ szülő személyi igazolványa,
- ↪ lakcímkártya,
- ↪ óvodai szakvélemény,
- ↪ nevelési tanácsadó szakvéleménye (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda Nevelési Tanácsadó vizsgálatát javasolta),
- ↪ orvosi vizsgálat eredménye (ha szükséges szakértői bizottság véleménye).

2.-8. osztályba történő felvételnél kérjük:

- ↪ tanuló anyakönyvi kivonatát,
- ↪ szülő személyi igazolványát,
- ↪ tanuló személyi igazolványa
- ↪ lakcím kártyáját,
- ↪ tanuló bizonyítványát,
- ↪ előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot,

8.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. tanulók számára. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani háttérét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

⁶ *Módosítás az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” című pályázat keretében készült „Javaslat az intézményi dokumentumok (kiemelten a Pedagógiai Program) ILMT alapú módosítására” című dokumentuma alapján.*

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
  - minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
  - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos

IV. HELYI TANTERV

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

1. A választott kerettantervek megnevezése

Az iskola egyes évfolyamain az elkövetkező tanévekben az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

NAT 2012 - A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint

2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

NAT 2020 – A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelethez illeszkedő kerettanterv

2. Az alkalmazandó tantervek tanévenkénti bontása

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/21.	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2021/22.	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012
2022/23.	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012
2023/24.	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

Tantárgyak és kötelező óraszámok

NAT 2012.

A nevelőtestület által megszavazott tantárgyi óraszámok 1-4. évfolyamon

(NAT 2012)

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8
Angol nyelv	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Matematika	1	1	1	1
Angol nyelv	1	1	1	1
Összes heti óra	25	25	25	27

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámára lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Angol nyelv / matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Angol nyelv / matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
3. évfolyam	Angol nyelv / matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
4. évfolyam	Angol nyelv / matematika	1 óra

**A nevelőtestület által megszavazott tantárgyi óraszámok 5-8.. évfolyamon
(NAT 2012)**

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. Évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4,5	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2,5	-	-
Fizika	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Biológia-egészségtan	-	-	2	1,5
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	-	-	-
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	28	28	31	31

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
5. évfolyam	Matematika	0,5 óra
5. évfolyam	Informatika	1 óra
5. évfolyam	Vizuális kultúra	0,5 óra
6. évfolyam	Matematika	1 óra
6. évfolyam	Természetismeret	0,5 óra
6. évfolyam	Hon- és népismeret	1 óra
6. évfolyam	Vizuális kultúra	0,5 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Kémia	0,5 óra
7. évfolyam	Földrajz	0,5 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	0,5 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra

8. évfolyam	Fizika	0,5 óra
8. évfolyam	Biológia-egészségtan	0,5 óra
8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat	1 óra
8. évfolyam	Kémia	- 0,5 óra
8. évfolyam	Földrajz	- 0,5 óra

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel.

Tantárgyak és kötelező óraszámok NAT 2020.

2020. szeptember 1-től alkalmazható, a nevelő testület által megszavazott óraszámok az 1-8 évfolyamon. (NAT 2020.)

Tantárgy	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	4	4	4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret*						1		
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány**					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Első élő idegen nyelv	1	1	1	3	4	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház*						1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30

A szabadon tervezhető óraszám felhasználása 2020. szeptember 1-től

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
3. évfolyam	Angol nyelv	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
4. évfolyam	Angol	1 óra
5. évfolyam	Angol	1 óra
6. évfolyam	Dráma és Színház	1 óra
6. évfolyam	Hon- és népismeret	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
7. évfolyam	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
8. évfolyam	Matematika	1 óra

V. A NEVELÉSI PROGRAM

további elemei, és a

HELYI TANTERV

a

Jászsági Általános Iskola

Jászágói Általános Iskolai Telephelyének

vonatkozásában

Mottó:

„A gyermekek szeme a jövő tükre.
Jaj annak, aki elhomályosítja!”

ISKOLÁNKRÓL

A jászági iskola a község életében jelentős szerepet tölt be. Építését 1924. márc. 9-én kezdték meg, Állami Elemi Népiskola néven működött. Létrejövételében fontos szerepe volt többek között dr. Czettler Jenő országgyűlési képviselőnek, később pedig Klebersberg Kúnónak, aki szintén szorgalmazta az iskola megépítését. Kapuit október 21-én nyitotta meg 116 tanköteles gyermeknek. Az épülethez tartozik egy tanítói lakás és egy kápolna is. Az iskola felső tagozata a 70-es évek végétől a jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskolába került, majd 1990-ben az ági iskola ismét önállóvá vált. Az iskola gyermekei teljes egészében helybeliek. Az iskolában jelenleg 4 évfolyam /2 tanulócsoport, 1-3 és 2-4 évfolyam összevont, és egy napközis csoport működik. Az 5 - 8. évfolyam tanulói a jászberényi Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába járnak. Sok a nehéz körülmények között élő család, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A tanórán kívüli ismeretszerző és szabadidős tevékenységre a napközi, a védőnő által tartott foglalkozások, eseti korrepetálások, tehetséggondozó, kézműves foglalkozások nyújtanak lehetőséget. Intézményünkre a demokratikus, humánus, gyermekközpontú légkör jellemző, amely a gyermekek, a nevelők, a szülők együttműködésére épül. Jászági kis település, egyre fogyatkozó gyermeklétszámmal. A szakos ellátottság nem 100 %-os, az épületek állagán, a felszereltségen is van javítanivaló, mégis tud valami pluszt nyújtani, amit a városi intézmények nem: nyugodt, otthonos, családi légkört. Az intézmény dolgozói mind azon munkálkodnak, hogy a felnövekvő nemzedék személyiségét, magatartását, értelmi-érzelmi tulajdonságait formálják, alakítsák. Reméljük, hogy e község gyermekei a jó alapoknak köszönhetően majdan kiegyensúlyozott, értékes ismeretekkel, emberséggel felvértezett felnőttekké válnak.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:
  - a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
  - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
    - a környezet fogalmával,
    - a földi rendszer egységével,
    - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
    - a környezetvédelem lehetőségeivel,
    - lakóhelyünk természeti értékeivel,
    - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.
2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.
3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, természetismeret, fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak tananyagai
  - b) az ötödik-hatodik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
  - c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
    - minden félévben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
    - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
    - hulladékgyűjtés megszervezése az iskola udvarán és környékén.
    - A Víz világnapjához kapcsolódó kísérleti bemutatók versenye
    - Az iskola udvar rendezése, virágültetés

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelné és irányítani képes – személyiséggé válásig.
3. Az önkormányzás képességének kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.
Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

HELYI TANTERV

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre. A nemzeti alaptantervet tehát továbbra is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet tartalmazza.

A módosított Nemzeti alaptantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni. Intézményünkben a 2020/2021. tanévben, az első és ötödik évfolyamon a 2020-as NAT szerinti helyi tanterv alapján történik a nevelés-oktatás. A továbbiakban a bevezetés tanévenként felmenő rendben történik. Kifutó rendszerben – a második és hatodik évfolyamtól a 2012-es NAT alapján zajlik az oktatás.

Az alkalmazandó tantervek tanévenkénti bontása

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2020/21	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2012
2021/22	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2012
2022/23	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2012
2023/24	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

Kötelező tantárgyak és óraszámok a 2-4. évfolyamon

2012-es NAT

Tantárgyak	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv	4	3	3
Irodalom	4	5	5
Angol nyelv	-	-	2
Matematika	5	5	4
Etika/hit-és erkölcsstan	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1
Ének- zene	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1
Informatika	-	-	1
Testnevelés és sport	5	5	5
Összes heti óra	25	25	27

Az 1-6. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, NAT 2020													
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.													
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	2	5	2					
Matematika	4	1	4	1	4		4						
Történelem													
Hon- és népismeret													
Etika/hit és erkölctan	1		1		1		1						
Környezetismeret					1		1						
Természettudomány/Természetismeret													
Első élő idegen nyelv								2					
Ének-zene	2		2		2		2						
Vizuális kultúra	2		2		2		1						
Dráma és színház													
Technika és tervezés	1		1		1		1						
Digitális kultúra/Informatika					1		1						
Testnevelés	5		5		5		5						
Közösségi nevelés/Osztályfőnöki													
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23						
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2					
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2					
Összesített óraszám	24		24		24		25						
Maximális órakeret	24		24		24		25						

1. Iskolánk helyi tanterve kifutó rendszerben az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.
3. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszama lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
1. évfolyam	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
2. évfolyam	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
3. évfolyam	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	2 óra
4. évfolyam	Informatika	1 óra

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	8
Angol nyelv	-	-	-	2
Matematika	5	5	5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Informatika				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összes heti óra	25	25	25	27

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskola

VI. Művészeti Pedagógiai programj

„A játék során egy gyerek mindig átlagéletkora köznapi viselkedése fölé emelkedik, a játékban olyan, mintha egy fejjel magasabb lenne önmagánál.”

/Vigotszkij/

„Egyelőre a legkisebbeken akartam segíteni.

Azok lehetnek felnőttek is, mert ki miben járatlan, abban gyermek...”

/Kodály Zoltán/

Az intézmény adatai:

Jászsági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézmény székhelye: **Jászberény, Bajcsy u. 1.**

Az intézmény fenntartója: **Jászberényi Tankerületi Központ**

Az intézmény működési területe: **Jászberény város közigazgatási területe és környező települései**

Az intézmény alaptevékenysége: **Általános iskoláskorú gyerekek oktatása, nevelése**

Alapfokú művészeti nevelés megvalósítása: **Színművészet-bábművészeti, képző- és iparművészeti valamint táncművészeti ágakban**

Évfolyamok: **Előképző 1-2. alapfok 1-6 osztályig**

Alapítás kelte: **2001.**

Tagintézmény vezető: **Koczka Tibor**

Művészeti oktatás tagozatvezetője: **Németh Zsófia**

1. Alapfokú Művészeti Oktatás Pedagógiai Programja

1.1. Nevelésfilozófiánk:

„Minden gyerek értékes és tehetséges, csak meg kell találni a bennük rejlő értékeket és tehetséget.” – Ez a pedagógus feladata.

A fenti gondolat fokozatosan érvényes a művészetek területén. A művészeti oktatás bevezetésével bővebb lehetőség nyílik a gyermeki képességek kibontakoztatására, filozófiánk megvalósítására.

Ehhez olyan oktatási intézményekre van szükség, amelyek sokoldalú ismereteket közölnek a tanulókkal.

1.2. Az iskolai nevelés és oktatás céljai

1.2.1. Intézményünk célja tanulóink művészeti alapnevelésének megvalósítása az indítandó tanszakokon, a művészeti kultúra megalapozása, a tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra. Fontos feladata a képességek kibontakoztatása, az esztétikai érzék finomítása.

1.2.2. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítása mellett a látás kiművelésére, tudatosítására. Alkalom nyílik a képességek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejezőkészségeik kialakítására – figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait.

1.2.3. A múlt értékeinek megőrzése mellett cél a művészi kommunikáció megjelenítési formáit megismertetni, gazdagítani az önkifejezés eszközeit. Az egyéni és csoportos kreatív folyamatokon keresztül elősegíteni a tanulók szocializációjának folyamatát.

1.3. Bemeneti feltételek

a, Környezeti feltételek biztosítása:

- A kimeneti cél elérése érdekében szükséges eszközrendszer megteremtése, funkcionális használata.

- A hatékony nevelőmunka biztosítása a megfelelő szakértőgárda működési feltételeinek biztosítása, munkájuk szinten tartása – továbbképzéssel, ellenőrzéssel.

b, Az iskola által átadandó értékek:

- A megfelelő kommunikációs kultúra kialakítása.
- A személyiség és csoportszerep formálása.
- Az egyéni érdeklődés, az önálló feladatvégzés és gondolkodásmód kialakítása.
- Eszközhasználat és anyagalakítás megismertetése.
- A természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására való felkészítés.
- Az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésének elsajátítása.
- A néphagyomány és népkultúra élményszerű megismertetése.

c, Képességek fejlesztése:

- vizuális önkifejezés és alkotás megismertetése,
- az esztétikum felismerése és értelmezése,
- a természet szépségének befogadása,
- a művészetek, a műalkotások befogadása,
- vizuális absztrakció,
- kifejezési technika,
- önálló gondolkodás és tevékenység,
- önálló problémamegoldó képesség,
- nyilvánosság előtti szereplés,
- beszédképesség és kommunikatív készség fejlesztése,
- kreatív gondolkodás,
- a fegyelmezett, összehangolt és csoportban végzett munka megvalósítása,
- testi és lelki teherbírás fejlesztése,
- tér- és formaérzék kialakítása,
- ritmusérzék fejlesztése,
- előadási készség kifejlesztése,
- magabiztos fellépés,

1.4. Kimenetre utaló célok

Olyan gyerekek kerüljenek ki iskolánkból, akik:

- szeretik és megértik a művészetet,
- emberi tulajdonságaikban is a harmóniára törekednek,
- alapképességeik a megismert művészeti területen az átlagosnál magasabb szintet érnek el,
- továbbtanulásuknál megfelelő alapként szolgáljanak az itt megszerzett ismeretek,
- ismerje és szeresse a népművészetet, népi hagyományokat,

1.5. Céljainkat akkor tekintjük elértnek:

- Ha a bemeneti feltételeknél az iskola lehetőségeihez mérten minden tervezett lehetőséget és feltételt biztosítani tud, úgy tárgyi, mint szakmai területen.
- Ha olyan vonzóvá tudjuk tenni a képzési területeket, hogy tanulólétszámunk a megfelelő nagyságrendet éri el.
- Ha az értékelések során azt látjuk, hogy tanulóink megfelelő szinten teljesítették a kitzúzott feladatokat.
- Ha a tanítás-tanulás folyamatának ellenőrzése során azt tapasztaljuk, hogy a munka elvégzése mindkét fél részéről megfelelő szintű, intenzitású.
- Ha a szülők, az önkormányzat és városunk polgárai megalégedettséggel nyilatkoznak munkánkról, eredményeinkről.

Céljainkat a kiadott tanterveknek megfelelően, követelményeinek szellemében végezzük. Az itt tanító pedagógusok folyamatosan önképzésben vesznek részt. Igyekszünk a tanulóknál tapasztalható hátrányokat ellensúlyozni, azonos szintre hozni. A tantervben meghatározott módon mérjük és értékeljük tanulóink munkáit, amelyről a szülők felé bemutató előadások, kiállítások és foglalkozások keretein belül számot adunk.

1.6. Együttműködés a szülőkkel

A csoportok által tartott bemutatók, előadások, kiállítások alkalmával találkozók a szülőkkel. A felmerülő problémák megvitatása, segítség kérése a feladatok megoldásához.

1.7. Iskolánk helyi tanterve

Az iskola helyi tanterve tartalmazza az egyes művészeti ágakban tanítandó tantárgyakat, a tanítási időkeretet, óraszámot tantárgyanként és évfolyamonként. Továbbá tartalmazza a követelményrendszert, a tanulók értékelésének módjait, a szükséges taneszközök jegyzékét.

A választható órakeret felhasználásáról, lehetőségeinknek megfelelően döntöttünk.

A tanulókat ösztönözzük a versenyeken, bemutatókon való részvételre. Tudásuk bemutatásaként nyílt órákat, kiállításokat, előadásokat rendezünk.

Az alapfokú művészeti oktatás működéséhez szükséges taneszközökkel rendelkezünk. Ezek fejlesztése folyamatos, előzetes terv alapján valósul meg.

A művészeti oktatás folyamatában a központi tanterv (27/1998./VI.10./MKM rendelet alapján készült. Az Alapfokú Művészetoktatás követelményei és tantervi programja, ROMI-SULI Könyvkiadó és Továbbképző Műhely, Mogyoród, 1998 által előírt tankönyveket és taneszközöket használjuk.

Munkacsoportunk helyi tantervet nem írt, hanem az imént említett s a minisztérium által már elfogadott Művészeti Oktatás Tanterve alapján készült helyi tantervet használjuk fel, az iskola helyi adottságainak és céljainak megfelelő kisebb módosításokkal, tehát adaptáltuk. Az adaptálás előtt több olyan iskolát is meglátogattunk, ahol e tanterv szerint tanítanak, s csak ezután döntöttünk a felhasználásról.

1.8.Kötelező tanszerjegyzék:

1.8.1.Tánc tanszak

A tanterv a következő kötelező taneszközök használatát írja elő:

Helyiségek, tanterem:

- A csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban más művészeti ágakkal, tanszakokkal közös helyiségként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi.

Táncterem (balett-terem)

- Iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1 Figyelembe vehető más célra létesített, de funkciójának megfelelő, a többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított nagyméretű terem is.

Kellék- és jelmeztár

- Iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1.

Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei.

Tanterem

- Tanulói asztalok, székek tanulók létszámának figyelembevételével.
- Tanári asztal, szék tanteremként 1.

Eszköztároló szekrény

- Tanteremként 1.

Tábla

- Tanteremként 1 elméleti órák helyiségébe.

Ruhatároló (fogas)

- Tanulók létszámának figyelembevételével, folyosóra is elhelyezhető.

Magnetofon, CD vagy lemezjátszó,

- Tanteremként 1.

Televízió, videokamera, video lejátszó

- Iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1.

Tánc terem, balett-terem

- Megfelelő faburkolatú padlózattal.

Zongora vagy pianínó: 1

- Zongoraszék: 1.

Tükörrel borított falfelület

- Legalább a terem egyik oldalán.

Balett szőnyeg: 1

Falba rögzített 5-6 cm átmérőjű farudak

- Tanulók létszámának figyelembevételével a tanulók kora szerinti magasságba függesztve.

Audio készülék: 1

Erősítő berendezés tartozékokkal: 1

1.8.2. Képző és iparművészet

(grafika, festészet, szobrászat, kézművesség,)

Helyiségek

Előadóterem, tanterem

- A tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban művészeti ágak, tanszakok közös helyiségeként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi.

Vasaló, vasalóállvány: műhelyenként 1.

Varrógép: - műhelyenként 1.

Szövőszék: - műhelyenként 1.

Szövőállvány vagy szövőkeret, madzagszövő tábla: - tanulók létszámának figyelembevételével 1.

Rezsó: - műhelyenként 1.

Festékező kád: műhelyenként 1.

Festékező edények: - műhelyenként 6, tanulók létszámának figyelembevételével 1.

Grafikai festékező asztal: - műhelyenként 1.

Kéziszerszámok: - tanulók létszámának figyelembevételével 1.

Zárható vegyszertároló: műhelyenként 1, savak, lúgok tárolására.

Szeméttároló: - műhelyenként 1.

Grafika, festészet, szobrászat műterem, rajzterem (megjegyzés hiányában valamennyi) rajzasztal (rajzpad, rajzbak) .

- Tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely.
Tárgyasztal (állítható): - műhelyenként 2.
Dobogó, paraván: - műhelyenként 1.
Mobil-lámpa (reflektor): - műtermenként 2.
Vízcsap (falikút): - műhelyenként 1.
Festőállvány: - négy tanulóként 1, festészet tanszak.
Mappatartó szekrény: - tanszakonként 1.
Mintázó állvány vagy mintázó korong: - négy tanulóként 1, szobrásztanszak.
Szárító és tároló állvány: - műhelyenként 1.
Sokszorosító grafikai prés: - iskolánként 1, grafika tanszak.
Égetőkemence: - iskolánként 1.
Agyagtároló láda: - iskolánként 1.
Gipsztároló láda: - műhelyenként 1, szobrásztanszak.
Zárható vegyszertároló: - tanszakonként 1.
Kéziszerszámok (grafikai és mintázó eszközök): - tanulóként 1.
Szeméttároló: - műtermenként 1.

1.8.3. Színművészet

Helyiségek

Tanterem

- A tanszakok és a tanulók számának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban művészeti ágak, tanszakok közös helyiségeként is kialakítható, ha az funkciójának megfelelő, illetve a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi.

Előadóterem, próbaterem, gyakorlati műhely

- A tanszakok és a tanulók számának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban színpaddal bábművészeti tanszaknál.

Jelmez-, kellék- és díszlettár: tanszakonként 1, tanszakok közös helyiségeként is kialakítható.

Tanterem tanulói asztalok, székek

- Tanulók létszámának figyelembevételével 1.
Nevelői asztal és szék: - tantermenként 1.
Eszköztároló szekrény: - tantermenként 1.

Tábla: tantermenként 1, elméleti órák helyiségében.

Vetítőképernyő: - tantermenként 1.

Sötétítő függöny: - ablakonként, az ablakok lefedésére alkalmas méretben.

Videokamera: - tanszakonként 1.

CD-lejátszó, magnetofon: - tantermenként 1.

Televízió, video (lejátszó, felvevő): - tantermenként 1.

Ruhatároló (fogas): - tantermenként 1, folyosóra is elhelyezhető.

Szeméttároló: - tantermenként 1.

Előadóterem, próbaterem mozgatható dobogók: tantermenként 1.

Paravánok: - tantermenként 1, bábművészeti ágban.

Egészalakos tükör: - termenként 1.

Alapvető színpadi világítástechnikai és hangtechnikai berendezés: - előadótermenként 1.

Erősítők, hangfalak: - előadótermenként 1, illetve 2.

Egyszerű ritmus és dallamhangszerek: - előadástól függően.

Állítható magasságú támla nélküli szék: - tanulók létszámának figyelembevételével 1.

Varrógép: - műhelyenként 1.

Falikut (hideg-meleg vizes kézmosási lehetőség): - műhelyenként 1.

Tároló szekrények, ládák, kosarak: - műhelyenként 2.

Polcok: - műhelyenként 1.

Kéziszerszámok: - tanulók létszámának figyelembevételével 1.

Zárható vegyszertároló: - műhelyenként 1, savak, lúgok tárolására.

Szeméttároló: - műhelyenként 1.

1.9. Tantárgyak, óraszámok

Az alapfokú művészetoktatás tantervét 37 hétre tervezi.

A heti tanítási órák együttes száma az előképzőben 2 óra, az alapfokon 4 óra.

1.9.1. Képző- és Iparművészeti ág:

Képzőművészet tanszak

Tantárgyak	Évfolyamok							
Előképző	Alapfok							
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vizuális alapismeret	2	2						
Rajz – festés – mintázás			2	2	2	2	2	2
Műhely előkészítő, Műhelygyak			2	2	2	2	2	2
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen-év	72	72	144	144	144	144	144	144

2011.szeptember 1-től kifutó rendszerben.

Tantárgyak	Évfolyamok							
Előképző	Alapfok							
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vizuális alapozó gyakorlatok	2	2	2	2	2	2	2	2
Grafika és festészet alapjai			2	2	2			
Vizuális alkotó gyakorlat						2	2	2
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen-év	72	72	144	144	144	144	144	144

2011.szeptember 1-től felmenő rendszerben.

1.9.2. Színművészet-bábművészeti ág:

Színjáték tanszak

Tantárgyak	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Dráma és színjáték	2	2	2	2	2	2	2	2
Beszéd és vers			1	1	1	1	1	1
Mozgás és tánc			1	1	1	1	1	1
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen – év	72	72	144	144	144	144	144	144

2011.szeptember 1-től felmenő rendszerben.

1.9.3. Táncművészeti ág:

Néptánc tanszak

Tantárgyak	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Népi játék	2	2	3	3	3	3	3	3
Folklórismer.					1	1	1	1
Folklórism.			1	1				
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen-év	74	74	148	148	148	148	148	148

Moderntánc tanszak

Tantárgyak	Évfolyamok							
	Előkészítő		Alapfok					
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Táncelőkész.	2	2						
Esztétikus testképz.			4	4				
Jazz-technika					4	4	4	4
Összesen:	2	2	4	4	4	4	4	4
Összesen-év	76	76	152	152	152	152	152	152

A tantárgyakhoz kapcsolódó helyi tanterveket a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

Itt találhatóak :

- feldolgozandó tananyag,
- követelmények,
- javasolt módszerek,
- ajánlott taneszközök,
- az ellenőrzés és értékelés módjai.

1.10. Ellenőrzés – értékelés

Értékelési módok

A, Színháték tanszak

- Az előkészítőben félévkor csak a szülők előtti nyílt óra keretében, a műhelymunka szokásos menetét bemutató formában adjanak számot az elvégzett munkáról, év végén a tanszakvezető dönt a közönség előtti vagy nyílt órai szereplésről.
- Az alapfok első évfolyamától év végén kezdődhet a bemutató előadások megtartása – tanszaki bemutató.
- Félévkor – az előkészítőhöz hasonlóan nyílt óra keretében adhatnak számot tudásukról.
- Az értékelés formája:

Az alapfok évfolyamain érdemjeggyel, osztályzattal minősítjük a tanulókat, ahol nem feltétlenül kell, hogy a jegy nagy részét a bemutató előadás adja.

- Beszédgyakorlat tantárgynál folyamatos szóbeli értékeléssel kell segíteni és ösztönözni a tanulókat. Félévkor és a tanév végén osztályzatot kapnak a tanulók az ötfokú skála szerint.
- Mozgásgyakorlatok tantárgynál is év közben sokszor kell a szóbeli és írásbeli értékelést választani. Félévkor és év végén az ötfokú skála szerint a tantárgy követelményeinek megfelelően osztályzattal értékeljük.
- Vers- és prózamondás tantárgynál félévkor és tanév végén az osztályzattal történő értékelést alkalmazzuk, de ezt meg kell, hogy előzze egy alapos elemző beszélgetés.
- Csak a szorgalmat értékeljük a meghatározott értékelési forma szerint.

b, Képzőművészet tanszak

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli.

A félévi és év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján szükséges meghatározni. A tanév során, a bemutatókon, pályázatokon, kiállításokon való szereplés is értékelhető.

Az elméleti tárgyak számonkérési módja szóbeli és írásbeli forma. A tanulók munkáját félévkor ellenőrzőben, év végén bizonyítványban osztályzattal kell minősíteni.

Év végén kiállítás keretében mutatkoznak be az érdeklődőknek.

c, Táncművészet – Néptánc tanszak

A tanulók félévi és év végi vizsgái az iskolában – csoportos bemutatási formában – bizottság előtt történnek. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A minősítésre a szaktanár tesz javaslatot, amelyről a bizottság szótöbbséggel dönt.

Az értékelés szempontjai és a minimumkövetelmények a tanszak helyi tantervében került rögzítésre.

d, Értékelés formája

1. Az előképző és az alapfok évfolyamain a magasabb évfolyamra a tanuló akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit az egyes tantárgyi tervek tartalmazzák.

2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, az érdemjegyei, valamint az év végi vizsgaelőadás alapján bírálják el.

3, Ha a tanuló a fő tantárgy követelményeit nem tudta teljesíteni, akkor a következő évfolyamon tanulmányait csak évismétlés után folytathatja.

5, Az előképző első évfolyamán a tanulók teljesítményét szövegesen minősítéssel értékeli. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Rosszul teljesített

Az előképző második évfolyamától kezdve a tanuló félévi és év végi osztályzatait az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- Jeles (5)
- Jó (4)
- Közepes (3)
- Elégséges (2)
- Elégtelen (1)

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta egy-egy érdemjegyet kell adni.

6, Szorgalom

Órai munka

A tanórákon mindig aktív

A tanórákon általában aktív

Jó lenne, ha az órai munkában aktív lenne

Munkavégzés minősége

Munkáját mindig precízen, gondosan végzi

Munkáját legtöbbször pontosan végzi

Munkáját precízebben, több odafigyeléssel kell végeztetnie.

Szorgalmi feladatok

A kötelező feladatok mellett gyakran elvégez szorgalmi feladatokat is.

A kötelező feladatok mellett időnként szorgalmi feladatokat is vállal.

Gyakrabban vállalhatna szorgalmi feladatot.

Iskolai felszerelés

Iskolai felszerelése mindig kifogástalan

Iskolai felszerelése többnyire rendben van

Iskolai felszerelése gyakran hiányos

Értékelés:

- Példás (5)
- Jó (4)
- Változó (3)
- Hanyag (2)

A szöveges értékelés időpontjai a következők:

- az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos követelmények az alábbiakban összegezhetők:

- minősítés –központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- legyen összhang a NAT, a Pedagógiai Program, a helyi tantervi, rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között.
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját, és módját, nyelvi megformálásában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Drámajáték-színjátékFigyelem és koncentráció

Tudjon mindig megfelelően figyelni és koncentrálni

Általában figyel és koncentrálni

Figyelhetne és koncentrálna jobban

Verbális nonverbális eszközök

Tudja használni a verbális és nonverbális eszközöket

Általában ismeri a verbális és nonverbális eszközöket

Kevésbé ismeri a verbális és nonverbális eszközöket

Színház és drámai ismeretek

Legyen tisztában a színházi és drámai fogalmakkal
Többnyire ismeri a színházi és drámai fogalmakat
Ismeretei hiányosak

Beszédgyakorlat

Beszéde tiszta, érthető, kulturált
Általában megfelelő a beszéde
Beszédét fejleszteni kell

Mozgásgyakorlat

Mozgása tudatos, harmonikus
Mozgása megfelelő
Mozgása fejlesztésre szorul

Vers-és prózamondás

Ismer különféle irodalmi alkotásokat, és azokat elő is tudja adni
Ismer néhány irodalmi alkotást, és azokat elő is tudja adni
Ismeretei hiányosak, előadása fejlesztésre szorul

Vizuális alapismeret

Ismeri a színek, formák, felületek és tömegek alapvető törvényszerűségeit teljes egészében
Ismeri a színek, formák, felületek és tömegek törvényszerűségeit
Segítségre szorul a színek, formák, felületek és tömegek törvényszerűségeinek ismereteiben

Rajz-festés-mintázás

Ismeri a különféle technikákat, és megfelelően tudja is használni azokat
Ismeri a különféle technikákat
Ismeretei hiányosak, alkalmazásukhoz segítségre van szükség

Műhelyelőkészítő – műhelygyakorlat

Megfelelően ismeri a választott műhelytevékenységet, anyagait, eszközeit
Ismeri a választott műhelytevékenységet, anyagait, eszközeit
Ismeretei hiányosak, segítségre szorul

Népi játék-Néptánc

Megfelelő szinten ismeri a nép kultúra, a néptánc elemeit, mozgáskultúrája kiváló
Ismeri a nép kultúra, a néptánc elemeit, mozgáskultúrája jó

Ismeretei hiányosok, mozgáskultúrája fejlesztésre szorul

Folkló ismeret

Részletesen ismerje a jeles napokat, az emberélet fordulóit

Ismeri a jeles napokat, az emberélet fordulóit

Ismereteiben még fejlődnie kell

e, Magasabb évfolyamba lépés feltételei

1. A tanuló érdeklődése, hajlama alapján kerülhet a választott művészeti előképzőjébe, továbbhaladása folyamatos. Az alapfokú művészetoktatásra jelentkező tanuló körében az iskola felvételi vizsgát szervez, amelynek alapját a tanszakoknál elengedhetetlen képességek, és készségek megléte adja. A bizottság tagjait az igazgató bízza meg. A felvételi vizsga a tanév rendjében meghatározott módon szervezhető. Magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a megfelelő évfolyamra előírt követelményeket teljesítse, hiányzása ne haladja meg a kettőszázötven órát.
2. Belső átjárhatóság

A tanuló a választott művészeti ág tanszakáról megfelelő indokkal kiléphet és különbözeti vizsga letétele után más tanszakra be is léphet.

Az iskola igazgatójának engedélye alapján a tanuló az iskola két vagy több évfolyamára megállapított követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti. Ha a tanuló más művészeti ágba tartozó tanszakra kíván bekapcsolódni, az adott tanszak tantárgyaiból különbözeti vizsgát tehet. Félévkor és tanév végén a tanulók csoportos vizsgát tesznek (táncbemutató, kiállítás, színdarab bemutató)

Az első évfolyamba lépéskor alapvető:

- a megfelelő életkor,
- iskolaérettség,
- óvodai szakvélemény
- szülői nyilatkozat

Az iskola felsőbb évfolyamaiba azok léphetnek, akik teljesítették a tantervben meghatározott minimum követelményeket.

1.11. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a művészetoktatás tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- 1, A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2, A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3, A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4, A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagunkra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5, A tanulók akarati nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségeinek kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6, A tanulók nemzeti nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7, A tanulók állampolgári nevelése.

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8, A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9, A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

1.12. Tehetség gondozás-Térítési- és tandíj fizetés

Az alapfokú művészeti program valójában egy képességeket kibontakoztató képzési forma, amelynek feladata a művészi kifejezőkészségek, képességek felszínre hozatala.

Fontos azonban, hogy a képzésben résztvevő különböző szintű tanulóknál megvalósuljon az hogy a tanárok egyénileg sokat foglalkozhassanak a tanítványokkal. Így kialakíthatóak a tanulók egyéniségének megfelelő formai, technikai megoldások, alkotói módszerek.

Szükséges az is, hogy a tehetségesebb, jobb képességű tanulók több pályázaton, meghallgatáson, előadáson vegyenek részt, így a magasabb szintű alkotások létrehozására tudjuk ösztönözni őket.

Itt is bátran kell nyúlni a differenciálás módszeréhez, hiszen az alapfok évfolyamain eltérő lesz a művészi kifejezőképességek elsajátításának mélysége.

A Köznevelési Törvény 115.§ szerint az alapfokú művészetoktatásban résztvevő tanulók térítési-, vagy tandíjat kötelesek fizetni. Ennek mértékét a törvény 117.§ határozza meg. A térítési- és tandíj befizetésére vonatkozó rendelkezéseket intézményünk házirendje tartalmazza a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

1.13. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei.

- Nevelőink az oktatási miniszter által hivatalosan tankönyvvé nyilvánított nyomtatott taneszközöket használják.
- A szükséges taneszközöket a tanszakvezető a képzést irányító igazgató helyettessel a központilag elfogadott irányelvek szerint határozzák meg.
- A kötelező taneszközökről az év elején tartott szülői értekezleten tájékoztatjuk a szülőket.

Kiválasztás elvei:

- Több éven keresztül használható legyen
- Lefedje a tantervi követelményeket
- Szakmailag magas színvonalú és hibátlan legyen
- Tegye lehetővé a korszerű oktatást

Tartalmi megfelelés

- Fedje a tanterv tantárgyi anyagát
- Legyen egymásra épülő
- Legyen fejlesztés központú
- Szemléltető anyaga legyen igényes

Formai megfelelés

- Nyelvi megformáltsága igazodjon a tanulók életkorához
- Legyen áttekinthető szerkesztésében és jelrendszerében
- Ábrakészlete segítse a megismerés folyamatát

1.14. Záró rendelkezések

Az alapfokú művészeti oktatás pedagógiai programjának záró rendelkezései megegyeznek az általános iskola ilyen irányú rendelkezéseivel.

VII. JÓVÁHAGYÁS

Az iskola Pedagógiai Programját, a véleményezési eljárások lefolytatása után, a mai napon jóváhagyom.

Jászberény, 2021. november 2.

Pesti Péter
intézményvezető